

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Nr.1260/IJ/761/DIJ/2015

RAPORT DE CONTROL privind eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente, de către conducerile Curții Militare de Apel și ale instanțelor arondante

CAPITOLUL I

Aspecte introductive

§1. Modalitatea de stabilire a controlului și a echipei de control

Prin Ordinul nr.12/2015 emis de către inspectorul-șef al Inspecției Judiciare la 6 martie 2015, în temeiul art.7 alin.1 lit. g) din Regulamentul de organizare și funcționare a Inspecției Judiciare și al art. 61 din Hotărârea nr.1027/2012 a Consiliului Superior al Magistraturii pentru aprobarea Regulamentului privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, s-a dispus efectuarea unui control la Curtea Militară de Apel și la instanțele arondante.

Prin același ordin de serviciu, a fost stabilită și echipa de control, în următoarea componență: inspectorii judiciari judecători Petre Roșu - coordonator al echipei de control, Cătălin Gabriel Bădoi, Ioana Nicoleta Constantin, Floarea Grosu, Elisabeta Mocanu și Bogdana Alina Orășeanu.

§2. Obiectivul controlului

Obiectivul controlului, desfășurat în perioada 20 aprilie 2015 - 30 aprilie 2015, a vizat verificarea modului de îndeplinire de către judecătorii cu funcții de conducere a atribuțiilor manageriale de planificare, organizare, coordonare, control-reglare și comunicare, precum și respectarea obligațiilor prevăzute de legi și regulamente, pentru a asigura buna funcționare a instanței și calitatea corespunzătoare a serviciului public la Curtea Militară de Apel și la instanțele din circumșcripția sa teritorială.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Verificările au avut în vedere activitatea desfășurată de Curtea Militară de Apel, Tribunalul Militar București, Tribunalul Militar Cluj, Tribunalul Militar Iași și Tribunalul Militar Timișoara, în perioada 1 ianuarie 2013 - la zi.

CAPITOLUL II

Organizarea și funcționarea instanțelor, calitatea corespunzătoare a serviciului public și aspecte pozitive care pot fi generalizate ca bune practici. Disfuncționalități și vulnerabilități identificate

Din verificările directe efectuate la fiecare instanță judecătorească, analiza documentației solicitate și/sau puse la dispoziție, notele de relații, discuțiile purtate cu personalul instanțelor, analiza bazei de date informative și accesarea sistemului electronic Ecris se reține că, în general, cu excepțiile evidențiate în cuprinsul Raportului, modul de organizare și funcționare a activității instanțelor din raza Curții Militare de Apel se circumscric normelor legale și regulamentare.

În ce privește rezultatele verificărilor directe efectuate la fiecare instanță, acestea au fost consemnate în documente distințe, denumite **Anexe**, întocmite pentru fiecare instanță în parte, care conțin constatări și descrieri detaliate ale modului de organizare și funcționare a fiecărei instanțe judecătorești, prin prisma obiectivelor controlului care s-a efectuat de către Inspecția Judiciară.

Verificarea modului de îndeplinire de către judecătorii cu funcții de conducere a atribuțiilor manageriale, precum și respectarea obligațiilor prevăzute de legi și regulamente, pentru a asigura buna funcționare a instanțelor și calitatea corespunzătoare a serviciului public a avut în vedere instanțele militare în actuala configurare și organizare: Curtea Militară de Apel și instanțele arondante, adică Tribunalul Militar București, Tribunalul Militar Cluj, Tribunalul Militar Iași și Tribunalul Militar Timișoara.

Verificările efectuate au stabilit că, în ce privește **exercitarea atribuțiilor manageriale**, în perioada 1 ianuarie 2013 - 30 aprilie 2015, la Curtea Militară de Apel și la instanțele arondante s-a înregistrat continuitate în ceea ce privește funcțiile de conducere, cu anumite precizări ce vor fi expuse în continuare.

Astfel, în perioada 1 ianuarie 2012 - 31 decembrie 2014, funcția de președinte al Curții Militare de Apel a fost îndeplinită de către domnul judecător Manea Gheorghe. Ca urmare a participării la concursul pentru numirea în funcții de conducere organizat de către Consiliul Superior al Magistraturii în perioada 12.09.2014 - 4.12.2014, concurs la care a participat și un alt magistrat din cadrul

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

înstanței, președintele instanței s-a situat pe primul loc (conform tabelului de clasificare a candidaților), însă rezultatul concursului a fost contestat de către celălalt candidat.

La data de 11.12.2014, luându-se act de formularea respectivei contestații, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât amânarea discutării propunerii de numire în funcția de președinte al Curții Militare de Apel a domnului judecător Manea Gheorghe, până la soluționarea contestației.

Contestația menționată constituie obiectul dosarului nr.4368/1/2014, cauză înregistrată pe rolul Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție și aflată în curs de soluționare.

În aceste condiții, în lipsa unei hotărâri de numire a domnului judecător Manea Gheorghe în funcția de președinte, cu începere din data de 1 ianuarie 2015, atribuțiile de conducere a Curții Militare de Apel au revenit domnului judecător Radu Stancu, vicepreședintele instanței, numit în această din urmă funcție începând cu data de 1.01.2013, pentru un mandat de 3 ani.

În ce privește atribuțiile de conducere ale Tribunalului Militar Cluj și Tribunalului Militar Timișoara, în perioada ce face obiectul verificărilor a existat continuitate atât în ce privește funcția de președinte, cât și cea de vicepreședinte.

Și la nivelul actualului Tribunal Militar București a existat continuitate în ce privește ocuparea funcției de președinte, atribuțiile fiind îndeplinite de același magistrat cu începere de la 1.01.2012, însă funcția de vicepreședinte a instanței a fost vacanță în întreaga perioadă de referință.

În ceea ce privește Tribunalul Militar București, instanță desființată începând cu 1.02.2014, apreciem că o analiză a activității conducerii instanței ar fi lipsită de finalitate, în cuprinsul Anexelor la raport fiind prezентate aspectele punctuale constatare în activitatea administrativ-managerială a respectivei instanțe.

La Tribunalul Militar Iași a existat continuitate în îndeplinirea atribuțiilor administrativ-manageriale în perioada 1.01.2008-15.07.2014 (pentru funcția de președinte) și perioada iulie 2012-15 iulie 2014 (pentru funcția de vicepreședinte). Subsecvent, după numirea unui alt judecător în funcția de președinte (15.07.2014) și apoi suspendarea respectivului magistrat din funcția de judecător și de președinte al Tribunalului Militar Iași (9.12.2014), atribuțiile specifice funcției de președinte au fost exercitate de către vicepreședintele instanței, magistrat care ocupase și anterior funcția de președinte.

Inspecția Judiciară

În scopul asigurării unei bune organizări și al eficientizării activității administrativ-judiciare a instanțelor, persoanele cu funcții de conducere au luat măsuri conform prevederilor legale ori regulamentare, care au fost prezentate detaliat în anexele raportului, așa cum a rezultat din verificările efectuate.

Modul concret de exercitare a atribuțiilor administrativ-manageriale de către persoanele cu funcții de conducere relevă, de regulă, deținerea competențelor manageriale impuse de funcția de conducere, însă această apreciere cu caracter general comportă unele nuanțări, existând și deficiențe, disfuncționalități ori practici care nu se circumscrizu întrutotul dispozițiilor legale și regulamentare.

Aceste aspecte vor fi analizate distinct, în cuprinsul Capitolului III privind „Asumarea responsabilităților în exercitarea atribuțiilor manageriale”.

În ceea ce privește colegiile de conducere, din verificări a rezultat că la instanțele arondante Curții Militare de Apel la care s-au constituit colegiile de conducere (Tribunalul Militar București, Tribunalul Militar Cluj și Tribunalul Militar Iași), activitatea acestora s-a circumscris, de regulă, dispozițiilor art. 21 și urm. din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești.

Au existat și situații în care s-a decis în colegiul de conducere asupra unor aspecte care intrau în competența președintelui instanței, cum ar fi înființarea completelor specializate deși, conform art. 22 alin. 2 lit.a¹ din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, atribuția colegiului este de a propune președintelui instanței, în raport cu natura și numărul cauzelor, înființarea completelor specializate, înființarea fiind dispusă de președintele instanței (Tribunalul Militar Iași).

Situări particulare s-au înregistrat la Tribunalul Militar Timișoara și la Tribunalul Militar Iași (după data de 9.12.2014), instanțe la care nu s-a constituit colegiul de conducere în contextul funcționării instanței cu un număr redus de judecători sau acesta, deși fusese constituit, nu a mai putut funcționa.

Astfel, la Tribunalul Militar Timișoara, instanță care a funcționat și funcționează în prezent cu doar doi judecători, atribuțiile colegiului de conducere au fost exercitate de către președintele instanței, conform dispozițiilor art.49 alin.2¹ din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată și modificată. Acest fapt a fost consemnat și în procesele-verbale întocmite la începutul fiecărui an de către președintele instanței privind inexistența numărului de judecători necesar pentru constituirea colegiului de conducere, evidențiate în Registrul privind Colegiul de conducere al Tribunalului Militar Timișoara,

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

La Tribunalul Militar Iași, începând cu data de 9.12.2014, ca urmare a suspendării din funcție a unui judecător, s-a aplicat aceeași regulă, atribuțiile colegiului fiind exercitate de către președintele instanței, conform dispozițiilor anterior menționate.

În ce privește Curtea Militară de Apel, se constată că în perioada 2013-2014, modul de desfășurare a activității colegiului de conducere nu s-a circumscris pe deplin dispozițiilor regulaamentare în materie.

Astfel, deși secretariatul colegiului de conducere este asigurat de un grefier anume desemnat, în perioada menționată, secretarul colegiului nu a participat efectiv la ședințele de colegiu, iar discuțiile purtate și hotărârile adoptate de membrii colegiului erau reconstituite ulterior, pe baza celor relatate de unul dintre participanții la ședința de colegiu, și consimilate în Registrul de hotărâri și procese-verbale ale Colegiului de conducere.

De asemenea, nu întotdeauna au fost aduse la cunoștința celor interesați hotărârile colegiului și nici nu a existat comunicarea ordinii de zi către personalul instanței în vreuna dintre modalitățile prevăzute de Regulament (afișare într-un loc accesibil personalului instanței sau prin intranetul instanței), conform dispozițiilor art.25 alin.3 din Regulament, modificat prin Hotărârea nr. 878/2013 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Începând cu anul 2015, urmare schimbării componenței colegiului de conducere și a conducerii administrativ-judiciare a instanței, precum și în timpul controlului efectuat de inspectorii judiciari, s-a constatat o îmbunătățire a modului de organizare a activității colegiului de conducere al Curții Militare de Apel în ce privește convocarea, emiterea hotărârilor adoptate și aducerea lor la cunoștință, procedându-se și la constituirea unei mape care să conțină hotărârile pronunțate pe anii anteriori.

În ce privește modul de aplicare a dispozițiilor art.22 alin.3 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, regula la nivelul instanțelor militare este că nu se procedează la publicarea hotărârilor colegiului de conducere pe paginile de internet ale instanțelor, principala justificare invocată fiind lipsa unui informatician care să exerce această atribuție.

Adunările generale ale judecătorilor, de regulă, au fost convocate de președinții de instanță pentru dezbaterea raportului de bilanț, alegerea/revocarea membrilor colegiului de conducere, dezbaterea unor probleme de drept, dar și pentru discutarea și a altor aspecte date în competența acestui organ colegial, fiind

Inspecția Judiciară

constate situații în care Adunarea generală decide cu privire la chestiuni ce se află în competența colegilor de conducere sau ale președintelui.

În ce privește măsurile adoptate de adunările generale, nu există o practică unitară, în sensul că la unele instanțe, acestea se concretizează prin emiterea unor hotărâri în formă scrisă, în timp ce la alte instanțe, există doar procesele-verbale întocmite cu ocazia ținerii adunărilor generale, în care s-au consemnat dezbatările și deciziile luate.

Sub aspectul resurselor umane, s-a constatat că, în perioada menționată, de regulă, instanțele militare și-au desfășurat activitatea în condițiile unor scheme de personal incomplete.

O situație specială se înregistrează la Tribunalul Militar Iași, instanță care funcționează în prezent cu doar 3 grefieri, dintre care unul deține funcția de prim-grefier, fiind vacante mai multe posturi, inclusiv două posturi de grefier arhivar.

Situată nu este imputabilă însă conducerii Tribunalului Militar Iași.

În contextul măsurilor luate de conducerea instanței din această perspectivă s-a constatat că, în luna decembrie 2014, s-a înaintat Curții Militare de Apel și Direcției Instanțelor Militare copia Hotărârii nr.4 din 18.12.2014 a Adunării generale a magistraților, care a avut ca ordine de zi situația încadrării instanței cu magistrați și personal auxiliar de specialitate, solicitându-se din nou încadrarea de urgență a unui post de grefier arhivar și a celui de grefier subofițer care să aibă în administrare și compartimentul documente clasificate.

Distinct, o chestiune aparte o constituie lipsa unor informaticieni care să-și desfășoare activitatea în cadrul instanțelor militare, deși există două posturi în schemă la nivelul instanțelor militare, care nu au fost niciodată ocupate (unul la Curtea Militară de Apel și unul la Tribunalul Militar Cluj).

Lipsa unui specialist IT care să funcționeze efectiv la instanțele militare, mai ales după implementarea sistemului Ecris la aceste instanțe (anul 2012), a generat disfuncționalități în organizarea și funcționarea sistemului de repartizare aleatorie, evidențiate la secțiunea corespunzătoare din prezentul raport.

Sub acest aspect, s-a constatat că, abia în anul 2014, în perioada 28.11.2014 - 3.12.2014, a fost organizat de către Curtea Militară de Apel un concurs pentru ocuparea funcției de specialist IT în cadrul Tribunalului Militar Cluj, însă niciun concurent nu a obținut nota necesară pentru a putea fi declarat admis.

S-a constatat că, de regulă, conducerile instanțelor au încercat înlăturarea consecințelor generate de vacanțarea posturilor din categoria personalului auxiliar

Inspecția Judiciară

de specialitate și a personalului conex, prin măsuri constând în redistribuirea atribuțiilor specifice posturilor vacante personalului existent, inițierea demersurilor pentru completarea schemei cu personal, detașarea personalului, precum și în ceea ce privește judecătorii, prin avizarea pozitivă a cererilor de transfer formulate de judecători civili către instanțele militare etc., aspecte prezentate mai detaliat în cuprinsul anexelor.

La nivelul instanțelor militare, deși au existat situații în care s-a dispus detașarea unor persoane, nu se poate vorbi de existența unei fluctuații de personal de natură a determina disfuncționalități în activitatea instanțelor.

În ce privește modul de repartizare a atribuțiilor, cu anumite precizări privind în special Curtea Militară de Apel, se poate reține că la nivelul instanțelor s-a realizat o dimensionare echilibrată a volumului de activitate, raportat la fiecare persoană în parte.

În raport de volumul de activitate înregistrat la nivelul acestor instanțe, nu se poate vorbi însă de existența unor consecințe sau disfuncționalități majore determinate de numărul redus de judecători sau de personal auxiliar care și-a desfășurat efectiv activitatea, în perioada supusă controlului.

Cu toate acestea, perpetuarea pe o durată mare de timp a funcționării unei instanțe cu un număr redus de judecători poate crea vulnerabilități în activitatea instanțelor în situația ivirii unor situații de incompatibilitate a unor judecători sau în perioada imposibilității obiective de a fi în instanță (Tribunalul Militar Timișoara și Tribunalul Militar Iași, instanțe la care funcționează doi judecători).

Tot astfel, și anumite dispoziții din noile coduri în materie penală au creat și pot crea vulnerabilități în contextul schimbării competențelor, dar și în raport de anumite normelor de procedură, inclusiv prin apariția de noi funcții judiciare care generează incompatibilități, astfel cum s-a detaliat în cuprinsul anexelor.

Sub aspectul resurselor materiale, s-a constatat că, exceptând Tribunalul Militar Iași, sediile în care își desfășoară activitatea instanțele militare, deținute în folosință exclusivă sau împreună cu alte instituții, sunt amenajate adecvat desfășurării în bune condiții a activității specifice instanțelor de judecată.

În ce privește Tribunalul Militar Iași, începând cu anul 2007, funcționează într-o locație total inadecvată, într-o clădire ce nu permite o normală funcționare, fără o sală de judecată proprie, situație care va subzista până la definitivarea lucrărilor la sediul aflat în construcție, alocat prin H.G. nr. 571/22.10.1993, pe care

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Ministerul Apărării Naționale urmează să o renoveze și să o amenajeze cu destinația tribunal și parchet militar.

Lipsa unui spațiu adekvat, atât ca situare, ca mărime și ca funcționalitate a generat disfuncționalități atât în ce privește funcționarea instanței, afectând activitatea personalului din compartimente diferite, cât și imaginea instanței în raport cu alte instituții și justițiabilitii.

În ce privește dotarea instanțelor cu aparatură tehnică (calculatoare, imprimante, servere compatibile cu aplicația informatică utilizată la nivelul instanțelor judecătoarești, fax-uri etc.), în principal instanțele au asigurat necesarul desfășurării activității, conducerile unor instanțe apreciind de la caz la caz că se impune suplimentarea sau înlocuirea unor aparate uzate (spre exemplu, curtea militară), urmând a se efectua demersuri pentru rezolvarea punctuală a problemelor invocate.

Se constată că instanțele militare nu au dotările prevăzute de dispozițiile legale privind utilizarea sistemului audio-video de audiere prin videoconferință și mijloacele de audiere a martorilor și investigatorilor sub acoperire, camere de supraveghere pentru spațiile publice și amenajarea sălilor de judecată cu un spațiu corespunzător pentru persoanele arestate (acolo unde este cazul).

De menționat că, potrivit precizărilor conducerilor instanțelor, lipsa acestor dotări nu a afectat activitatea de judecată, în practică nefiind ivite situații în care să se impună folosirea acestor sisteme, însă este necesară luarea măsurilor pentru dotarea instanțelor în vederea evitării unor vulnerabilități ce pot fi determinate de ivirea unor astfel de situații pe viitor.

Potrivit *datelor statistice* comunicate de instanțe, au rezultat următoarele:

La Curtea Militară de Apel, în anul 2013, s-au înregistrat 43 de dosare noi, stocul la finalul anului 2012 fiind de 19 dosare, fiind astfel înregistrat un număr total de 62 dosare, din care au fost soluționate 54 dosare.

În anul 2014, a fost înregistrat un număr de 205 cauze nou-intrate, la care se adaugă stocul din anul precedent, fiind soluționate în total 165 de cauze, raportat la un număr de 7 judecători.

La Tribunalul Militar București, în anul 2013 au fost înregistrate 218 dosare (6 stoc), din care au fost soluționate 202 cauze, activitatea fiind desfășurată de un număr de 3 judecători (în majoritatea timpului).

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. I din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

În același an, la fostul Tribunal Militar Teritorial București, unde activitatea a fost desfășurată în majoritatea perioadei cu doar 3 judecători, s-au înregistrat 46 de dosare (5 stoc), din care au fost soluționate 41.

De menționat că, din cele 218 cauze ale fostului Tribunal Militar București, un număr de 150 cauze au fost reprezentat de contestații la executare, sesizări din oficiu ale judecătorului delegat la Biroul executări penale.

În anul 2014, după reorganizare, actualul Tribunal Militar București a avut înregistrate un număr de 339 dosare (5 stoc), din care au fost soluționate 315 dosare, la nivelul instanței fiind în activitate 6 judecători.

La Tribunalul Militar Cluj, în anul 2013 s-au înregistrat 22 dosare pe rol, din care 2 dosare stoc, fiind soluționate până la finalul anului 17 dosare.

În cursul anului 2014, au fost înregistrate 95 cauze, din care 5 în stoc, fiind soluționate la finalul anului 74 dosare.

În întreaga perioadă, la această instanță și-au desfășurat activitatea 4 judecători.

La Tribunalul Militar Iași, în anul 2013 au fost înregistrate 22 dosare, la care se adaugă stocul preexistent din anul 2012, de 6 dosare, rezultând un volum total de 28 dosare, la un număr de 3 judecători, fiind soluționate 21 dosare.

În anul 2014, au fost înregistrate 63 dosare noi, la care se adaugă stocul preexistent din anul 2013, de 7 dosare, Numărul total al dosarelor de soluționat în anul 2014 a fost de 70 dosare, din care au fost soluționate 61 de dosare, stocul nesoluționat la finele anului fiind de 9 dosare.

În anul 2014, în marea majoritate a perioadei, instanța a funcționat cu 3 magistrați.

Tribunalul Militar Timișoara a înregistrat în anul 2013 un număr de 29 de dosare în anul 2013, din care 28 de cauze soluționate.

În anul 2014, s-au înregistrat 45 de dosare, din care 41 soluționate.

În întreaga perioadă, instanța a funcționat cu 2 judecători.

Din analiza datelor statistice detaliate în anexele la Raport se poate reține că operativitatea medie pe instanță și pe judecător se situează, de regulă, peste 80%.

Analizând comparativ datele statistice privind volumul de activitate înregistrat la instanțele militare în perioada analizată se constată o ușoară creștere a numărului de cauze, însă acest fapt nu poate fi apreciat ca având consecințe deosebite asupra activității instanțelor, raportat la volumul de activitate și situația resurselor umane la nivelul acestor instanțe.

Inspecția Judiciară

Sub aspectul comportamentului și comunicării conducerilor instanțelor cu judecătorii și personalul auxiliar s-a constatat ca regulă generală că, la nivelul acestora, a existat un climat optim de muncă sau adevarat și o bună comunicare între președinți, judecători și personalul auxiliar de specialitate, precum și între judecătorii delegați și personalul din compartimentele coordonate, cu excepția situației constatate la nivelul Curții Militare de Apel care face obiectul analizei în cadrul secțiunii referitoare la asumarea responsabilității.

De menționat că deficiențele în comunicare existente la nivelul Curții Militare de Apel au generat disfuncționalități în desfășurarea activității.

Sub aspectul comunicării și cooperării cu alte instituții, de regulă nu au fost semnalate sau constatate disfuncționalități, relațiile la nivel instituțional fiind de bună colaborare și de respect reciproc.

Referitor la *activitatea birourilor de informare și relații publice* a reieșit că, în general, sunt respectate dispozițiile Legii nr.544/2001 referitoare la accesul la informațiile de interes public, referitoare la modul de desemnare a persoanelor responsabile, evidențe, organizare și program cu publicul, termene de soluționare.

Ca și constatare cu caracter general, a rezultat că se înregistrează un volum redus de activitate, cu excepția situației constatate la Tribunalul Militar București, în care la Biroul de informare și relații publice sunt înregistrate, ca urmare a rezoluției președintelui instanței, și cereri care nu pot fi calificate ca reprezentând petiții în sensul legii.

Totodată, în ce privește aplicarea dispozițiilor legale privind publicarea pe pagina de internet a instanțelor a informațiilor prevăzute de art.79 lit.d¹ din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești s-a constatat că la nivelul instanțelor militare, de regulă, nu se efectuează, iar în ce privește informațiile prevăzute de art.5 din Legea nr.544/2001, s-a constatat că pe paginile de internet ale instanțelor sunt publicate date doar parțial sau nu sunt actualizate.

Deosebit, la nivelul instanțelor militare, nu au fost semnalate sau identificate cazuri care să presupună exercitarea drepturilor prevăzute de Legea nr.677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Referitor la *aplicarea legislației privind protecția informațiilor clasificate*, în ceea ce privește măsurile luate în vederea *constituirii structurii de securitate*, în conformitate cu dispozițiile legale privind protecția informațiilor clasificate, a fost constituită structura de securitate la nivelul tuturor instanțelor.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Potrivit dispozițiilor Hotărârii nr. 140 din 06.02.2014 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind aprobarea Regulamentului privind accesul judecătorilor, procurorilor și magistraților-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție la informații clasificate, secrete de stat și secrete de serviciu, au fost luate măsuri în vederea aducerii la îndeplinire a unor dispoziții din respectiva hotărâre.

În ceea ce privește *evidența documentelor clasificate*, aceasta se află în gestiunea compartimentului de documente clasificate, fiind desemnate persoanele responsabile.

Ca și specific al acestor instanțe, se reține că activitatea compartimentului de documente clasificate se supune și respectă și normele elaborate de Ministerul Apărării, anual având loc o verificare a activității acestui compartiment, de către persoane abilitate din minister, astfel că verificările efectuate au avut în vedere specificitatea instanțelor militare sub acest aspect.

În ceea ce privește *formarea profesională continuă a judecătorilor și personalului auxiliar* se reține că la nivelul instanțelor verificate au fost desemnate persoanele responsabile, au fost organizate ședințe de învățământ profesional, la unele instanțe fiind planificate și temele pentru dezbatere, iar în cazul instanțelor cu număr mai mic de judecători, s-a constatat că au fost stabilite întâlniri lunare la date determinate, însă în ședințele de învățământ profesional nu se prezintă referate întocmite de judecători și nu se întocmesc minutele întâlnirilor. Din discuțiile cu judecătorii instanței a rezultat că în fapt există o colaborare permanentă și consultare între magistrații instanței în activitatea curentă, inclusiv în ceea ce privește temele stabilite și problemele din practică.

Magistrații din cadrul instanțelor militare au participat la seminarii organizate cu privire la dispozițiile Noului Cod penal și ale Noului Cod de procedură penală, Institutul Național al Magistraturii organizând un program special de pregătire profesională, anterior intrării în vigoare a noilor coduri.

De asemenea, judecătorii militari au participat la seminariile desfășurate în baza programului de formare continuă descentralizată organizate semestrial în cadrul Curții Militare de Apel, precum și la cele organizate la nivel național.

Pregătirea profesională a personalului auxiliar de specialitate se desfășoară trimestrial, sub îndrumarea judecătorilor desemnați.

În ce privește *analiza practicii instanțelor de control judiciar*, conform dispozițiilor art.29 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor

Inspecția Judiciară

judecătoreschi, conducerile instanțelor au desemnat judecătorii cu atribuții privind analiza practicii instanțelor de control judiciar.

Având în vedere specificul instanțelor determinat de volumul de activitate, numărul hotărârilor atacate și numărul redus de judecătorilor, analiza practicii de casare s-a realizat de judecătorii instanței cu ocazia luării la cunoștință a soluțiilor pronunțate de instanța de control judiciar, aspecte constatațe din verificări și discuțiile purtate cu magistrații instanțelor, de regulă fiind întocmite evidențe cu privire la activitățile desfășurate.

Identificarea problemelor de drept care au primit o soluționare diferită la nivelul instanței a făcut obiectul unor analize periodice atât în cadrul ședințelor organizate în acest scop, cât și în cadrul ședințelor de învățământ profesional sau a celor referitoare la discutarea practicii de casare.

Rezultatul analizelor a condus la concluzia existenței unui număr redus de situații de practică neunitară, fiind vorba și de modul de soluționare diferit a dosarelor prin raportare la practica instanței de control.

Sub aspectul practicii neunitare, procesele-verbale întocmite cu ocazia dezbatерii differitelor chestiuni de drept se comunică lunar instanței superioare.

În ceea ce privește aspectele relevante privind *activitatea prestată de prim-grefieri instanțelor verificate*, principala concluzie desprinsă este aceea că au avut stabilitate în funcție, desfășurând activitățile specifice de coordonare și control pe perioade de timp care depășesc perioada supusă verificărilor, având astfel posibilitatea unor viziuni de ansamblu care le-au permis să ia măsurile adecvate, în limita atribuțiilor legale, în scopul optimizării activităților instanțelor în cadrul cărora și-au desfășurat activitatea.

Având în vedere că până la data de 1.02.2014, Tribunalul Militar Timișoara, Tribunalul Militar București, Tribunalul Militar Iași și Tribunalul Militar Cluj au fost instanțe cu grad echivalent judecătorilor, iar de la data menționată aceste instanțe au fost transformate în tribunale, activitățile de coordonare și control a personalului auxiliar au fost desfășurate de grefieri-șefi până la data de 1.02.2014, care au exercitat atribuțiile prevăzute în art. 53 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoreschi și de prim-grefieri după data menționată, exercitând atribuțiile prevăzute de art. 50 din regulament, constatându-se că a existat continuitate în exercitarea funcțiilor.

Activitățile specifice au fost desfășurate, potrivit constatărilor directe, de regulă, cu respectarea dispozițiilor legale și regulamentare, în funcție și de

Inspecția Judiciară

specificul instanțelor militare, remarcându-se o combinare a atribuțiilor stabilite prin Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești cu cele care derivă din statutul de unitate militară.

În ceea ce privește atribuțiile de întocmire a fișelor posturilor grefierilor, s-a constatat, aşa cum rezultă din Anexe, că nu toate fișele posturilor au putut fi prezentate la instanțele verificate sau că nu de fiecare dată acestea au fost vizate de luare la cunoștință (prin dată și semnătură). Această împrejurare nu a fost de natură a afecta modul de exercitare a atribuțiilor de către personalul auxiliar, din verificările efectuate rezultând că aceștia și-au cunoscut în fapt atribuțiile, pe care le-au îndeplinit potrivit dispozițiilor regulamentare și că atribuțiile au fost menționate și în ordinea de zi pe unitate de la nivelul fiecărei instanțe.

S-a constatat, pe baza verificărilor efectuate, că prim-grefieri au păstrat, de regulă, evidențele specifice în legătură cu care le revin atribuții directe.

S-a remarcat că la Curtea Militară de Apel și instanțele arondate există o colaborare bună între prim-grefieri, dar și între aceștia și persoanele care asigură conducerile instanțelor, precum și judecătorii cu funcții de execuție, nefiind constatați probleme deosebite de comunicare.

În îndeplinirea atribuțiilor specifice care revin grefierilor-șefi/prim-grefierilor în Adunarea generală a judecătorilor și Colegiile de conducere, s-a constatat că au fost îndeplinite atribuțiile de secretariat sub coordonarea conducerilor de instanțe, cu excepția Curții Militare de Apel.

În ce privește *funcționarea sistemului de repartizare aleatorie a cauzelor*, s-au constatat următoarele:

Potrivit prevederilor art. 10 alin. 1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, președintele curții de apel exercită prerogative manageriale în scopul organizării eficiente a activității curții, precum și atribuții de coordonare și control privind administrarea curții de apel și a instanțelor din circumscriptie.

În exercitarea acestor prerogative, acesta este obligat conform atribuției prevăzute la lit. a din norma de reglementare citată să ia măsuri pentru organizarea și buna funcționare a instanței pe care o conduce, precum și a activității instanțelor din circumscriptia curții de apel, iar conform art. 10 alin. 1 lit. f din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, urmărește și răspunde de repartizarea aleatorie a cauzelor, potrivit legii.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Din perspectiva modului de îndeplinire a acestor atribuții, cu privire la utilizarea aplicației informatici pentru repartizarea aleatorie a dosarelor, au fost constatate următoarele aspecte, cu implicații în ceea ce privește activitatea tuturor instanțelor militare din circumscriptia Curții Militare de Apel:

1. Programul informatic Ecris utilizat pentru repartizarea aleatorie a dosarelor la Curtea Militară de Apel și instanțele arondante este operațional prin utilizarea serverului Serviciului de Telecomunicații Speciale.

Postul de informatician prevăzut în statul de funcții al Curții Militare de Apel este vacant, ca de altfel și postul de informatician existent în statul de funcții al Tribunalului Militar Cluj.

Din punct de vedere tehnic, în fapt, utilizarea aplicației Ecris se realizează cu sprijinul asigurat de domnul judecător dr. Cătălin Mihai Chiriță, care a exercitat în această perioadă, atât la Curtea Militară de Apel, cât și la instanțele din circumscriptia acesteia, cu excepția Tribunalului Militar București, și atribuții specifice grefierului informatician.

În ceea ce privește situația Tribunalului Militar București, în nota de relații prezentată, domnul judecător Cătălin Mihai Chiriță a menționat că această instanță are din anul 2013 un responsabil propriu pentru sistemul Ecris, astfel că pentru această instanță nu a realizat niciun fel de activități.

Din verificările efectuate la Tribunalul Militar București a rezultat însă că repartizarea cauzelor se face sub coordonarea oricărui dintre judecătorii instanței, dar dreptul de administrare în sistemul Ecris și pentru această instanță îl are doar domnul judecător Cătălin Chiriță de la Tribunalul Militar Iași.

Această situație a fost atestată și în *Raportul privind analiza verificărilor efectuate de Curtea Militară de Apel în legătură cu respectarea dispozițiilor referitoare la primirea și repartizarea aleatorie a actelor de sesizare la Curtea Militară de Apel și instanțele arondante acesteia*, care a făcut obiectul lucrării înregistrate la Inspecția Judiciară la nr. 1696/IJ/1128/DIJ/2013. Prin acest raport s-a reținut la capitolul deficiențe, vulnerabilități și propuneri că „se impune însă găsirea unor soluții pentru angajarea în cadrul Curții Militare de Apel a unui specialist IT, având în vedere specificul muncii, importanța asigurării pentru toate instanțele militare a unei asistențe permanente de specialitate și un control eficient, având în vedere că, în prezent aceste activități au fost preluate de domnul lt. col. magistrat Chiriță Cătălin Mihai, prin bunăvoiețea acestuia”.

Inspecția Judiciară

Cu adresa nr. A/520 din 12.09.2014, președintele Curții Militare de Apel, domnul judecător general de brigadă Manea Gheorghe, ca răspuns la adresa nr. 1696/IJ/1128/DIJ/2013 a Inspecției Judiciare, comunică Inspecției cu privire la acest aspect că, în opinia sa, „datorită numărului foarte mic de cauze cu care sunt sesizate instanțele militare (câteva zeci de cauze pe an), până în prezent la aceste instanțe nu a fost angajat un specialist IT, pentru că nu se justifică cheltuieli suplimentare de personal specializat, de rezolvarea problemelor informative ocupându-se, prin împăternicirea de către colegiul de conducere al Curții Militare de Apel, domnul judecător Chiriță Cătălin, locotenent colonel, vicepreședintele Tribunalului Militar Iași”.

Stabilirea acestor atribuții în sarcina domnului judecător colonel dr. Cătălin Mihai Chiriță pune în discuție compatibilitatea unei asemenea măsuri cu dispozițiile legale și regulamentare.

O asemenea măsură constituie, în accepțiunea noastră, o practică neconformă prevederilor Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătoarești. Atribuțiile care pot fi stabilite în sarcina judecătorilor, altele decât cele privind activitatea judiciară, sunt expres menționate în dispozițiile regulamentare, iar modalitatea de stabilire a acestora este de asemenea explicit prevăzută de aceleași norme.

Legitimitatea acestei măsuri este discutabilă, deoarece colegiul de conducere al unei instanțe, în speță al Curții Militare de Apel, chiar dacă este instanță ierarhic superioară, nu poate stabili atribuții în sarcina unui judecător care funcționează la o altă instanță.

De asemenea, în categoria atribuțiilor care pot fi stabilite în sarcina judecătorilor, altele decât cele privind activitatea de judecată, nu pot fi incluse cele specifice personalului auxiliar de specialitate, categorie din care face parte informaticianul, conform art. 145 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești.

Conform precizărilor sus-menționate, în exercitarea atribuțiilor stabilite în sarcina sa, domnul judecător colonel dr. Cătălin Mihai Chiriță efectua operațiuni de intervenție în sistemul Ecris, constând în introducerea datelor necesare utilizării aplicației, configurarea aplicației, modificări în parametrii specifici în situația repartizărilor eşuate și orice alte operațiuni, nu doar la Tribunalul Militar Iași, dar și la celelalte instanțe militare (cu amendamentul privind Tribunalul Militar București), inclusiv la instanța de control judiciar.

Inspecția Judiciară

Compatibilitatea exercitării acestor atribuții cu funcția de judecător poate fi astfel pusă în discuție, în contextul în care presupunea efectuarea unor intervenții în aplicația Ecris utilizată de celelalte instanțe militare, inclusiv de instanța de control judiciar, dar și configurarea aplicației sau modificarea parametrilor în aplicația care asigura repartizarea dosarelor cu soluționarea cărora era investit judecătorul care exercita aceste atribuții.

Acest aspect a fost de altfel invocat de unul dintre judecătorii Curții Militare de Apel, în cursul discuțiilor directe cu inspectorii care au efectuat activitatea de control în această materie.

Apreciem că stabilirea acestor atribuții în sarcina unui judecător este neregulamentară, încrucișând incompatibilitatea cumulării acestor atribuții cu cele specifice funcției de judecător rezultă din natura atribuțiilor, fiind relevant și faptul că au fost stabilite în sarcina sa responsabilități în ce privește activitatea unor instanțe la care nu funcționează.

De menționat că nu s-au constatat aspecte care să pună sub semnul îndoilei buna-credință sau obiectivitatea domnului judecător colonel dr. Cătălin Mihai Chiriță, constatăndu-se efortul suplimentar și constant al acestuia în asigurarea funcționalității aplicației informaticice la toate instanțele militare menționate.

S-a desfășurat o procedură pentru ocuparea postului de informatician la Tribunalul Militar Cluj, la data de 28.11.2014, însă postul nu a fost ocupat.

2. S-a constatat existența unei preocupări în asigurarea bazei tehnice pentru utilizarea aplicației Ecris, fiind relevante aspectele evidențiate la secțiunea privind repartizarea aleatorie la Curtea Militară de Apel.

Nu a fost însă rezolvată situația în ceea ce privește programul Ecris al Tribunalului Militar București, desființat, după preluare, potrivit art. 21 al. 1 din Legea nr. 255/2013, care a devenit inactiv, neputând fi consultat, iar dosarele aflate încă pe rol la 1.02.2014 nu au putut fi preluate prin transfer electronic, ci manual.

S-a semnalat de către conducerea instanțelor arondante Curții Militare de Apel că implementarea programului Ecris se realizează greu, din cauza lipsei unui server, a cărui achiziționare nu a fost făcută din lipsă de fonduri și că este necesar un server pentru rețea și imprimante performante compatibile cu sistemul Ecris.

Nu există în dotarea instanțelor militare unități centrale pentru suportul de servere care să asigure derularea acestui program independent de activitatea cu specific militar, programul informatic Ecris este operațional prin utilizarea serverului Serviciului de Telecomunicații Speciale.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

O altă deficiență constatată în utilizarea aplicației Ecris rezidă în aceea că la Curtea Militară de Apel și la instanțele arondate, la data efectuării verificărilor directe, programul IJrep nu era implementat, respectiva operație fiind realizată la data de 29 aprilie 2015, la momentul finalizării verificărilor directe.

Această deficiență a îngreunat procedura controlului, întrucât verificările au fost realizate prin sondaj, nefiind posibilă detalierea succesiunii operațiilor consemnate în aceste rapoarte, care presupune solicitarea capturilor de pe ecran de pe jurnalele de operații.

De menționat că rapoartele IJrep nu au fost comunicate pentru Curtea Militară de Apel și pentru instanțele arondate acesteia nici cu ocazia controlului tematic efectuat în legătură cu respectarea dispozițiilor referitoare la primirea și repartizarea aleatorie a actelor de sesizare, care a făcut obiectul lucrării înregistrate la Inspecția Judiciară sub nr. 1696/IJ/1128/DIJ/2013.

Potrivit consemnărilor din conținutul raportului, „în absența rapoartelor IJrep, inspectorul judiciar nu a efectuat verificări proprii privind situațiile de modificări în sistemul informatic însă, din discuțiile purtate cu dl. lt. col. magistrat Chiriță Cătălin Mihai, persoană cu drept de administrare în sistem, a rezultat că dreptul de stergere a termenelor, dosarelor și părților etc. nu a fost conferit și grefierilor care realizează repartizarea aleatorie a cauzelor, ci numai domnului judecător, dumnealui realizând în aceste condiții un control efectiv asupra tuturor modificărilor intervenite”.

Se impune a se observa că, în răspunsul comunicat de Curtea Militară de Apel cu adresa nr. A/520/12.09.2014 la adresa Inspecției Judiciare nr. 1696/IJ/1128/DIJ/2013 se specifică la punctul 5 că „verificările periodice cu privire la utilizarea aplicației se efectuează direct de conducerile administrative pentru că, în prezent, cu tot sprijinul acordat de specialiștii IT din Consiliul Superior al Magistraturii, Direcția Informatică și curțile de apel din localitățile în care avem instanțe militare, personalul desemnat, dar nespecializat, din cadrul acestor instanțe militare, nu a reușit să asigure generarea acestor rapoarte”.

Nu au fost însă identificate în registrele de control ale instanțelor, consemnări referitoare la „verificări periodice privind utilizarea aplicației de către conducerea administrativă a instanței”.

Organizarea activității de repartizare aleatorie:

Inspecția Judiciară

Au fost desemnate persoanele cu atribuții privind repartizarea aleatorie, fiind respectate prevederile art. 93 alin. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Cu caracter de excepție, la Tribunalul Militar București s-a constatat că toți judecătorii au avut în perioada supusă verificărilor atribuții privind coordonarea repartizării aleatorii.

Din verificări a rezultat necesitatea luării unor măsuri concrete privind instruirea corespunzătoare a persoanelor responsabile cu repartizarea aleatorie, constatăndu-se deficiențe în utilizarea aplicației, determinate de insuficiența cunoștințelor tehnice privind exploatarea sistemului.

Exemplificăm faptul că la Tribunalul Militar Timișoara s-a constatat existența unei confuzii între dreptul de administrare și dreptul de operare în sistem cu ocazia repartizării aleatorii a dosarelor; la Tribunalul Militar Iași a fost identificată o situație în care efectuarea repartizării a fost amânată un interval de câteva zile întrucât administratorul de sistem nu era prezent în instanță.

La Curtea Militară de Apel, la începutul lunii februarie 2014, administratorul de sistem, domnul judecător Chiriță Cătălin Mihai, s-a aflat în concediu de odihnă în străinătate și niciun grefier din instanță nu cunoștea modul de configurare a completurilor de judecată și a termenelor asociate fiecărui obiect.

Conform Registrului cu evidența dosarelor repartizate aleatoriu pe complete de judecată, anul 2014, la Curtea Militară de Apel, în luniile februarie și martie 2014, s-a efectuat repartizarea ciclică a dosarelor, din cauza necunoașterii modulului repartizare aleatorie Ecris.

S-au constatat disfuncționalități la Curtea Militară de Apel, în ce privește organizarea activității de repartizare aleatorie, sfera atribuțiilor stabilite în sarcina grefierului desemnat fiind excesivă. De asemenea, responsabilitățile stabilite în sarcina grefierului desemnat cu repartizarea aleatorie la această instanță depășesc în mod obiectiv posibilitatea realizării lor în timpul normal de serviciu și, în unele situații, excedează atribuțiilor specifice grefierului desemnat cu repartizarea aleatorie a dosarelor, acesta neavând responsabilitatea de a stabili modalitatea de repartizare și de a determina existența unor motive obiective care să justifice repartizarea ciclică a dosarului. Situația a fost incidentă în dosarul nr. 493/1/2014, înregistrat la 19 septembrie 2014, analizat în anexa privind Curtea Militară de Apel, secțiunea privind repartizarea aleatorie.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Același grefier realizează procedurile de citare pentru primul termen de judecată și duce la îndeplinire celealte măsuri pentru pregătirea judecății, mai puțin comunicările către parchet, către părți, la Camera preliminară, gestionează completurile de judecată în Ecris, ține evidența planificării de permanență, este grefier delegat la executări penale, întocmește toate adresele de înaintare/restituire, pe cale judiciară, a dosarelor penale ale instanței, iar pe parcursul lui 2014 a preluat sarcinile grefierului arhivar, pe perioada cât a lipsit din instanță.

Apreciem că se impune o reglementare explicită a atribuțiilor judecătorului desemnat cu repartizarea aleatorie a cauzelor, de o manieră similară modului de reglementare a atribuțiilor stabilite în sarcina judecătorilor desemnați sau delegați pe diferite sectoare de activitate, prin includerea unei norme de reglementare exprese privind atribuțiile și activitatea acestuia, în Secțiunea V - privind „Judecătorii desemnați sau delegați” din Cap. II al Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătoarești.

Se impune de asemenea, în opinia noastră, reglementarea detaliată, într-o normă unitară și a atribuțiilor care revin grefierului desemnat cu repartizarea aleatorie a cauzelor, prin includerea unei norme explicate în Secțiunea a VII-a conținând „Dispoziții privind activitatea compartimentelor auxiliare ale instanțelor judecătoarești” din Capitolul II al Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătoarești.

Delimitarea și determinarea clară a categoriilor de atribuții în această materie este absolut necesară, pentru a se evita deplasarea responsabilității privind legitimitatea măsurilor dispuse în această procedură, în sarcina grefierului desemnat cu repartizarea aleatorie a dosarelor. Reglementarea explicită a atribuțiilor reprezintă nu numai situația premisă care condiționează însăși legitimitatea unei proceduri disciplinare, dar și o garanție a principiului repartizării cauzelor în mod aleatoriu, instituit prin art. 11 și art. 53 din Legea nr. 304/2004, transpus și în normele de procedură, ca expresie a independenței funcționale a judecătorului și imparțialității în realizarea actului de justiție.

Au fost respectate, ca regulă generală, dispozițiile reglementare cu privire la constituirea completelor de judecată, a completelor specializate, atât sub aspectul formalităților specifice, cât și tehnic, fiind configurate în aplicația Ecris.

A fost identificată o situație la Curtea Militară de Apel în cazul dosarului nr. 5/81/2013*, înregistrat în rejudicare la 8 mai 2014, în care întregirea

Inspecția Judiciară

completului s-a realizat prin participarea domnului judecător Chiriță Cătălin Mihai din cadrul Tribunalului Militar Iași, judecător cu grad de curte de apel.

De menționat că pe raza Curții Militare de Apel, cu excepția judecătorilor militari care funcționează în cadrul acesteia, mai există doar doi judecători militari care au gradul profesional de judecător de curte de apel și anume domnul judecător colonel Chiriță Cătălin Mihai și domnul judecător colonel Lukacs Emil, vicepreședintele Tribunalului Militar Cluj.

Nu a existat niciun criteriu obiectiv pentru desemnarea domnului judecător Chiriță Cătălin Mihai să participe în compunerea completului care a soluționat dosarul nr. 5/81/2013*, nu există stabilită o ordine de selectare sau desemnare a celor doi judecători cu grad de judecător de curte de apel în situațiile în care era imposibil a se constitui completul de judecată cu judecătorii care funcționează în cadrul Curții Militare de Apel, ipoteză care a fost incidentă în prezența cauză.

O altă situație cu caracter de excepție, specifică numai Curții Militare de Apel, vizează Hotărârea nr. 8 din 14 aprilie 2014 a Colegiului de conducere, prin care s-a decis ca, în cazul incidentelor procedurale, precum abținerea, recuzarea, compunerea completelor etc., formulate potrivit art. 58 alin. 2 din Legea nr. 304/2004, privitoare la judecarea cauzelor cu inculpați militari activi din corpul generalilor de către președinții de complete din aceeași categorie de grade, planificarea judecătorilor de permanență pentru rezolvarea acestora să fie formată din judecătorii care au grad de general, hotărârea fiind confirmată prin sentința nr. 1290 din data de 7 mai 2015, pronunțată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 4881/2/2014.

La Curtea Militară de Apel, în urma verificărilor prin sondaj, în ce privește incidentele procedurale și modul de aplicare a dispozițiilor legale privind regimul incompatibilităților, s-au constatat interpretări diferite în această materie: în dosarul nr. 34/753/2013, s-a constituit complet de divergență în vederea soluționării cererilor de abținere, încheierea prin care au fost soluționate a fost pronunțată cu opinie majoritară.

În același dosar, nr. 34/753/2013, la Curtea Militară de Apel, unul dintre judecătorii care au participat la soluționarea cererilor de abținere și a formulat opinie separată, în sensul respingerii acestora, la câteva zile de la soluționarea acestui incident procedural, a formulat la rândul său cerere de abținere, invocând aspecte preexistente datei la care soluționase cererea de abținere.

Inspecția Judiciară

Această nouă cerere de abținere a fost respinsă de un complet în compunerea căruia a intrat un judecător care a avut în dosar calitatea de martor și a soluționat și recursurile declarate de Direcția Națională Anticorupție - Secția Judiciară penală și de inculpat împotriva încheierii nr. 1/24 septembrie 2013 a Tribunalului Militar Teritorial București, prin care s-a respins propunerea de luare a măsurii arestării preventive.

Recursurile au fost soluționate în dosarul nr. 31/753/2013 prin încheierea pronunțată la data de 27 septembrie 2013.

S-a constatat, în urma verificărilor efectuate, că dosarul nr. 31/753/2013, înregistrat la data de 25 septembrie 2013, ora 17, pentru soluționarea recursurilor declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Secția Judiciară penală și de inculpatul colonel medic, împotriva încheierii nr. 1/24 septembrie 2013 a Tribunalului Militar Teritorial București, nu a fost repartizat aleatoriu în sistem informatic, întrucât calea de atac împotriva măsurilor preventive era soluționată de un singur complet de recurs urgențe, planificat lunar.

În cauză, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Secția de combatere a infracțiunilor de corupție săvârșite de militari nu a formulat cereri de recuzare.

Față de cele constatate mai sus, o concluzie privind existența respectiv inexistența indicilor privind nerespectarea îndatoririi de a se abține, față de situațiile menționate mai sus, poate fi formulată numai în urma unor verificări specifice procedurii reglementate de art. 45 alin. 3 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Aceasta deoarece exprimarea unui punct de vedere din această perspectivă presupune efectuarea unor verificări prealabile aprofundate, care sunt specifice unei alte proceduri operaționale, reglementată de textul de lege citat mai sus și prevederile Regulamentului privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară.

Având în vedere situațiile prezentate mai sus, în vederea verificării existenței respectiv inexistenței indicilor privind nerespectarea îndatoririi de a se abține, s-a dispus sesizarea din oficiu a Inspecției Judiciare pentru efectuarea de verificări.

Se mai constată că s-a asigurat punerea în aplicare a prevederilor introduse în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești prin H. nr.79/2014

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

a Consiliului Superior al Magistraturii, în vigoare de la 1 februarie 2014, însă au fost identificate neregularități cu privire la acest aspect la Curtea Militară de Apel.

La această instanță, nu s-au întocmit procese-verbale în care să se menționeze dosarele existente pe completul desființat și completele pe care s-au realizat ciclic, deși măsura era necesară pentru a se verifica dacă în procedura acestei repartizări au fost respectate prevederile art. 96 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Repartizarea ciclică nu s-a realizat într-o singură etapă, prin centralizarea tuturor dosarelor repartizate completului desființat, ci s-a procedat la o repartizare ciclică treptată, pentru fiecare ședință în parte. La desființarea completelor care au funcționat până la 1 februarie 2014, în momentul repartizării ciclice nu s-au întocmit procese-verbale și nu s-au efectuat mențiuni cu privire la repartizare, în toate situațiile, în încheierile de ședință.

Pentru incidentele ivite la repartizarea cauzelor, cu excepția Tribunalului Militar București, se încheie procese-verbale, semnate de persoanele responsabile cu repartizarea, arhivate în mape speciale, care se atașează la dosar. Aceste situații nu sunt menționate, la cele mai multe instanțe, și într-un registru special.

A fost identificată și la Curtea Militară de Apel, în urma verificărilor prin sondaj, o situație în care procesul-verbal încheiat în procedura repartizării nu era depus la dosar.

Intervențiile înregistrate la repartizarea aleatorie a cauzelor, aşa cum rezultă din evidențele instanțelor și din rapoartele IJrep, au fost justificate, în general, de motive obiective, menționate fie în procesele-verbale de incident, fie în cuprinsul referatelor comunicate de conducerile instanțelor.

Blocarea completelor de judecată a intervenit ca regulă generală în situațiile prevăzute de art. 95 alin. 8¹ din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, precum și în cazul în care s-a dispus desființarea unui complet, până la soluționarea dosarelor aflate pe rolul completului respectiv.

La Curtea Militară de Apel, în categoria motivelor care au justificat această măsură a fost identificată și situația în care blocarea completului a fost dispusă deoarece s-a solicitat de unul dintre membrii completului înlocuirea sa, invocându-se o conduită necorespunzătoare a celuilalt membru de complet.

În ce privește modul de constituire a completelor de judecată, la Curtea Militară de Apel fost identificată o situație particulară, care a generat discuții în cadrul colectivului de judecători și disfuncționalități în repartizarea aleatorie

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

a dosarelor, generată de faptul că, începând cu 1.02.2014, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 135/2010, Curtea Militară de Apel București a dobândit competența de a judeca infracțiunile săvârșite de generali, maresali și amirali.

Prin Hotărârea nr. 4/29.01.2014, prin care s-au stabilit completele de judecată care vor funcționa după intrarea în vigoare a Legii nr. 135/2010, nu au fost stabilite complete de judecată care să judece cauzele în care inculpatul are calitatea de militar activ și gradul militar de general, iar prin Hotărârea colegiului de conducere nr. 8 din 14 aprilie 2014, la propunerea domnului general de brigadă magistrat Manea Gheorghe, s-a decis ca, în cazul incidentelor procedurale, precum abținerea, recuzarea, compunerea completelor etc., formulate potrivit art.58 alin.(2) din Legea nr.304/2004, privitoare la judecarea cauzelor cu inculpați militari activi din corpul generalilor de către președinții de complete din aceeași categorie de grade, planificarea judecătorilor de permanență pentru rezolvarea acestora să fie formată din general de brigadă magistrat Manea Gheorghe și general maior magistrat Buga Cezarian, care vor intra în compunerea completelor, alternativ, în succesiunea mai sus-arătată, indiferent de tipul completelor (judecător de drepturi și libertăți, judecător de cameră preliminară și judecător de primă instanță).

Situația a fost verificată în lucrarea Inspecției Judiciare înregistrată la nr. 2376/IJ/1564/DIJ/2014, soluționată prin rezoluția de clasare din 7.07.2014, constatându-se că alcătuirea planificării judecătorilor de permanență privind judecarea cauzelor cu inculpați militari activi din corpul generalilor s-a realizat cu respectarea dispozițiilor legale și regulamentare privind repartizarea aleatorie și a dispozițiilor art. 58 alin. 2 din Legea nr.304/2004 și că nu s-au identificat elemente care să releve comiterea a unor abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, astfel că sesizarea a fost clasată.

Rezoluția de clasare menționată nu a fost contestată, astfel că o reapreciere a acelorași aspecte în procedura administrativă specifică răspunderii disciplinare nu poate fi realizată, fiind inadmisibilă, față de reglementarea cuprinsă în art. 47 alin. 1 lit. b din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii și efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 397/2014.

Hotărârea colegiului de conducere nr.8 din 14 aprilie 2014 a fost contestată și în procedura contenciosului administrativ, fiind înregistrat dosarul nr. 4881/2/2014 pe rolul Curții de Apel București – Secția a VII-a contencios

Inspecția Judiciară

administrativ și fiscal, soluționat prin sentința nr. 1290, pronunțată la data de 7 mai 2015. Acțiunea reclamanților a fost respinsă ca nefondată.

S-a reținut în motivare că elementul aleatoriu al repartizării spre soluționare a incidentelor procedurale subzistă, dat fiind că în planificarea judecătorilor de permanență au fost desemnați doi magistrați, care vor intra în compunerea completelor alternativ, în succesiunea arătată în cuprinsul hotărârii respective și că, în cadrul acestei instanțe funcționează doi judecători cu gradul de general, astfel că se realizează o repartizare aleatorie a acestor tipuri de cauze, neputând fi reținute susținerile reclamanților referitoare la nerespectarea acestui principiu.

În evidențele Ecris, la data efectuării verificărilor, nu erau mențiuni privind exercitarea căii de atac prevăzute de lege.

O nouă analiză a acelorași aspecte nu poate fi realizată în procedura verificărilor administrative, iar cenzurarea legalității și temeinicie hotărârii judecătoarești poate fi exercitată numai în procedura controlului judiciar.

De menționat, în contextul măsurilor care pot fi propuse față de reglementarea care a generat discuții în cadrul Curții Militare de Apel, sesizări și respectiv proceduri judiciare că, prin sentința menționată mai sus, Curtea de Apel București a constatat că „aspectele invocate de către reclamanți în mai degrabă de oportunitatea modificării sau abrogării dispozițiilor art. 58 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, împrejurare față de care se reține că, prin adresa nr. J-2370/05.06.2013 (filele 41-45), Direcția instanțelor militare din cadrul Ministerului Apărării Naționale a transmis deja Consiliului Superior al Magistraturii o propunere de abrogare a acestor dispoziții legale”.

Legitimitatea constituirii completelor care au făcut obiectul discuțiilor în cadrul Curții Militare de Apel a fost aşadar confirmată în cadrul unei proceduri judiciare, astfel că o analiză din această perspectivă nu poate fi abordată.

Ca regulă generală, planificările în ședințele de judecată și planificările de permanență au fost făcute cu respectarea dispozițiilor regulamentare, cu excepția Tribunalului Militar Timișoara. La această instanță, s-a constatat că nu au fost întocmite planificări ale ședințelor de judecată la începutul anului, modul de lucru fiind acela că, în momentul primirii unui dosar și având în vedere particularitatea că în instanță își desfășoară activitatea numai doi judecători, fiecare complet își stabilește termene de judecată în intervalul corespunzător tipului de obiect, după care se procedează la repartizarea aleatorie a cauzei, fiind astfel asigurate de fiecare dată două complete de judecată în vederea respectării criteriului aleatoriu.

Inspecția Judiciară

La Tribunalul Militar București s-au constatat mai multe situații în care nu s-a reușit preluarea prin transfer de la Curtea Militară de Apel a dosarelor trimise spre rejudicare, aceste dosare fiind înregistrate sub număr nou. Pentru rezolvarea acestei deficiențe în administrarea programului Ecris a fost adoptată o hotărâre a colegiului de conducere prin care s-a dispus generarea unui număr nou în cazul dosarelor trimise spre rejudicare de instanța de control judiciar, măsură care contravine prevederilor art. 115 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești.

Excepțiile de la repartizarea aleatorie prin utilizarea aplicației Ecris au intervenit ca regulă generală în situațiile prevăzute de Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, repartizarea manuală a dosarelor fiind realizată în situația dosarelor casate cu trimitere spre rejudicare; în cazul cererilor de îndreptare a erorii materiale; a recalificării căilor de atac; formularea unor cereri repetitive de către aceleași părți; desființarea completelor de judecată; în situația prevăzută de art. 95¹ (introdus prin H.C.S.M. nr. 711/2013 și abrogat prin H.C.S.M. nr. 79/2014); în cazul contestațiilor la executare.

La Curtea Militară de Apel a fost identificată o situație în care s-a dispus repartizarea manuală, deși nu exista un motiv obiectiv care să facă inaplicabilă repartizarea în sistem informatic, prin utilizarea programului Ecris, în sensul impus de art. 95 alin. 3 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, în dosarul nr. 493/1/2014, înregistrat la 19 septembrie 2014, având ca obiect plângere împotriva soluției procurorului.

Dosarul s-a repartizat manual, cu argumentarea că persoana față de care s-a dispus soluția de neurmărire penală avea calitatea de militar activ din corpul generalilor.

S-a verificat în cursul controlului modalitatea de repartizare a tuturor dosarelor care aveau acest specific – dosare în care erau implicați militari activi din corpul generalilor – și anume: dosarul nr. 9/81/2014, înregistrat la 6 mai 2014; dosarul nr. 15/81/2014, înregistrat la 24 septembrie 2014; dosarul nr. 16/81/2014, înregistrat la 1 octombrie 2014 și dosarul nr. 23/81/2014, înregistrat la 2 decembrie 2014, care au fost repartizate în sistem informatic între cele două complete de judecători cu grad de general.

Din analiza comparativă a modului de repartizare a tuturor dosarelor având ca obiect plângere împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată, în care persoana față de care s-a dispus neînceperea urmăririi penale a avut gradul de

Inspecția Judiciară

general, rezultă că a fost repartizat manual numai dosarul nr. 493/1/2014, restul dosarelor fiind repartizate automat, între cele două complete de judecător de cameră preliminară cu grad de general, prin utilizarea aplicației Ecris.

Repartizarea manuală a dosarului nr. 493/1/2014 nu era justificată, deoarece Hotărârea nr. 8/14.04.2014 a Colegiului de conducere al Curții Militare de Apel nu era aplicabilă întrucât obiectul dosarului îl constituia plângere împotriva rezoluției procurorului, nefiind vorba despre existența unui incident procedural la care se referă hotărârea colegiului de conducere menționată în referat și care să impună desemnarea judecătorului din planificarea de permanență; repartizarea nu poate fi considerată valabilă nici ca repartizare ciclică, deoarece ordinea menționată de grefier în referat este eronată.

Nesocotirea dispozițiilor privitoare la repartizarea aleatorie a dosarului nr. 493/1/2014 la Curtea Militară de Apel a fost favorizată și de *lipsa unei proceduri operationale administrative clare* privind repartizarea dosarelor care intră în această categorie; *omisiunea constituirii completelor* care să judece cauzele în care era justificată aplicarea prevederilor art. 58 alin. 2) din Legea nr. 304/2004 deși măsura era posibilă prin aplicarea art. 10 lit. c din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, la propunerea colegiului de conducere; *supradimensionarea* atribuțiilor stabilite în sarcina grefierului desemnat cu repartizarea aleatorie, cu consecința imposibilității obiective de acoperire a sferei responsabilităților care îi revin; modul defectuos de consemnare a dezbaterilor din ședințele colegiului de conducere, „*după dictare*” (în condițiile în care secretarul colegiului nu participa la ședințe) și *lipsa de transparență* a activității colegiului existent la momentul adoptării Hotărârii nr. 8/2014, aspecte care au favorizat aplicarea greșită a prevederilor acestei hotărâri.

La Tribunalul Militar Cluj, distinct de situațiile care constituie excepții de la repartizarea aleatorie, s-a constatat că, în baza celor hotărâte în anul 2013 de Colegiul de conducere prin Hotărârea nr. 4/2013, se proceda la blocarea la repartizarea aleatorie a completelor de judecată ai căror titulari se aflau în concediu de odihnă la data repartizării. Măsura a funcționat o perioadă limitată de timp, revenindu-se asupra ei prin Hotărârea nr. 6 din 5.05.2014 a Colegiului.

În ce privește intervențiile în aplicația Ecris, s-a constatat că regulă generală, în urma verificărilor prin sondaj, respectarea dispozițiile reglementare. Intervențiile în aplicație au fost justificate de erori în operare sau de alte situații

Inspecția Judiciară

exemplificate, din analiza rapoartelor prezentate în cursul controlului, iar din punct de vedere formal au fost respectate normele de reglementare.

La Tribunalul Militar București nu sunt însă trecute în Registrul privind incidentele la repartizarea aleatorie și nu se încheie procese-verbale, semnate de persoanele responsabile cu repartizarea, arhivate într-o mapă special ținută, cu amendamentul că în mapa privind situația dosarelor repartizate aleitoriu au fost găsite referate întocmite de grefierul registrатор cu privire la anumite incidente la repartizarea aleatorie. La aceeași instanță, nu s-au întocmit procese-verbale referitoare la situațiile care au determinat asemenea modificări, astfel că nu este posibilă verificarea condițiilor în care au intervenit aceste modificări.

Distinct, sunt respectate prevederile art. 95 alin. 1¹ din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, grefierul desemnat cu repartizarea aleatorie a cauzelor, primind dosarul, verifică în sistemul Ecris dacă există alte dosare formate, ca urmare a unei cereri formulate de aceleași persoane, împotriva acelorași persoane și având același obiect, întocmește un referat în care menționează rezultatul verificării și îl atașează la dosarul nou-format.

Nu se face aplicarea prevederilor art. 103 alin. 1¹ din Regulamentul de ordine interioară, deși verificarea realizată la momentul înregistrării dosarului, reglementată de art. 95 alin. 1¹ din Regulament, nu înălțură obligația îndeplinirii de către grefierul de ședință a atribuției prevăzute la art. 103 alin. 1¹ din Regulament, cele două operațiuni fiind distinct prevăzute și operând la momente diferite.

Ca regulă generală s-a constatat formalizarea procedurilor de lucru în ceea ce privește înregistrarea și evidențierea operațiunilor intervenite în procedura repartizării aleatorii a dosarelor, fiind asigurată din această perspectivă transparența în urmărirea modificărilor aduse compunerii completelor de judecată și repartizării dosarelor; situațiile care derogă de la această regulă, constataate în urma verificărilor prin sondaj, au fost evidențiate mai sus și au caracter de excepție.

Din perspectiva neregularităților constataate la Curtea Militară, o concluzie privind nerespectarea în mod grav sau repetat a dispozițiilor privind distribuirea aleatorie a cauzelor poate fi formulată numai în urma unor verificări specifice procedurii reglementate de art. 45 alin. 3 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, motiv pentru care s-a dispus sesizarea din oficiu.

Aceasta deoarece exprimarea unui punct de vedere din această perspectivă presupune efectuarea unor verificări prealabile aprofundate, care sunt specifice unei alte proceduri operaționale, reglementată de textul de lege citat mai sus și

Inspecția Judiciară

prevederile Regulamentului privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară.

Având în vedere situațiile prezentate mai sus, în vederea verificării existenței respectiv inexistenței indicilor privind nerespectarea îndatoririi de a se abține, nerespectarea în mod grav sau repetat a dispozițiilor privind distribuirea aleatorie a cauzelor și respectiv nerespectarea în mod nejustificat a obligațiilor cu caracter administrativ prevăzute de lege sau regulamente, se va dispune sesizarea din oficiu a Inspecției Judiciare pentru efectuarea de verificări.

În ceea ce privește modul de funcționare a compartimentelor *arhivă și registratură*, s-a constatat că, de regulă, acestea funcționează în cadrul aceluiași birou, nefiind constituite compartimente distincte, însă spațiile destinate acestor activități sunt proprii obiectului de activitate și sunt dotate cu echipamentele IT corespunzătoare, având și acces la internet.

S-a constatat că, la toate instanțele, arhiva este structurată în spații distincte, respectiv arhiva curentă și arhiva veche, există spații corespunzătoare pentru studierea dosarelor, însă, de regulă, fără sistem de supraveghere și, de asemenea, că fiecare serviciu are stabilit un program cu publicul.

Verificările prin sondaj au relevat că, la nivelul Curții Militare de Apel și al instanțelor arondante, se respectă, în general, reglementările prevăzute în legi și regulamente, atât din perspectiva modului de organizare și funcționare a arhivelor și registraturilor, cât și al succesiunii operațiunilor efectuate și respectiv, al cerințelor privind completarea evidențelor constituite la nivelul fiecărei instanțe; de asemenea, verificările au relevat că, de regulă, au fost inițiate evidențele prevăzute de Regulament, în funcție de specificul instanțelor verificate, acestea fiind complete, de regulă, în mod corespunzător.

A mai rezultat că, de regulă, persoanele cu atribuții privind primirea actelor de sesizare a instanței menționează data certă de primire a actului și ora de primire, exceptie făcând Tribunalul Militar Timișoara și Tribunalul Militar Iași, justificarea prezentată în aceste cazuri fiind aceea că se înregistrează câte un singur dosar la un interval de câteva zile, nefiind necesară menționarea orei de primire.

Verificările au relevat faptul că în cadrul Curții Militare de Apel și al instanțelor arondante nu există arhivare electronică.

Referitor la modul de desfășurare a ședințelor de judecată și al activității grefierilor de ședință nu au fost constataate deficiențe de natură a afecta calitatea activității.

Inspecția Judiciară

S-a constatat că instanțele beneficiază de săli de judecată dotate corespunzător, având, de regulă, spații adecvate și mobilierul necesar, existând tehnica necesară înregistrării dezbatelor, cu excepția sistemelor audio-video de audiere prin video-conferință și a mijloacelor de audiere a martorilor cu identitate protejată și a investigatorilor sub acoperire.

Prin excepție, s-a constatat că la Tribunalul Militar Timișoara și Tribunalul Militar Iași nu au fost constituite boxe pentru persoanele private de libertate.

În ceea ce privește ținuta specifică pentru participarea în ședințele de judecată a grefierului de ședință s-a constatat că, de regulă, acestora nu li s-a asigurat uniforma militară, astfel încât participă la ședințe îmbrăcați în robe sau ținute civile, existând însă și câțiva grefieri care beneficiază de uniformă militară.

Nu au fost constatate deficiențe privind activitatea premergătoare ședințelor de judecată, din verificări rezultând că preluarea dosarelor din arhivă, afișarea la loc vizibil a listelor cauzelor, precum și regulile privind studierea dosarelor înaintea începerii ședințelor de judecată se desfășoară, de regulă, cu respectarea dispozițiilor din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

De asemenea, activitatea în timpul ședințelor de judecată se desfășoară cu respectarea prevederilor Regulamentului, cu ocazia verificărilor prin sondaj nefiind constatațe abateri de la normele reglementare în materie.

O analiză în ansamblu a activităților desfășurate de grefierii de ședință în perioada supusă verificărilor permite constatarea că, atât în cadrul Curții Militare de Apel, cât și al instanțelor arondante acesteia, grefierii își desfășoară activitatea în mod corespunzător.

Cu privire la *pronunțarea, redactarea și comunicarea hotărârilor judecătorești*, la Curtea Militară de Apel și la instanțele arondante s-a constatat că, de regulă, hotărârile judecătorești sunt redactate în termenul prevăzut de lege, însă au existat și situații de excepție, la Curtea Militară de Apel și Tribunalul Militar București, în care au fost înregistrate întârzieri în redactarea hotărârilor judecătorești.

De menționat că, în cursul verificărilor, Tribunalul Militar nu mai figura cu hotărâri restante, deoarece au fost motivate între timp.

La Curtea Militară de Apel nu s-a asigurat redactarea hotărârii restante, deși a fost pronunțată la 10 iulie 2014, nefiind redactată nici până la data finalizării verificărilor.

Inspecția Judiciară

Se constată că dosarul are o complexitate deosebită dată de numărul participanților la procedurile judiciare și de obiectul acuzațiilor formulate.

În raport de aceste caracteristici ale dosarului, având în vedere și faptul că dosarul a fost soluționat în apel, hotărârea pronunțată fiind definitivă, la acest moment nu se impune sesizarea din oficiu, luând în considerare și neîndeplinirea condiției caracterului repetat al efectuării cu întârziere a lucrărilor.

Nu au fost constatate deficiențe semnificative în ceea ce privește pronunțarea hotărârilor, pentru care se constată păstrarea evidențelor specifice, și nici în ce privește efectuarea lucrărilor de comunicare a hotărârilor judecătoarești.

În legătură cu evidențele în materie penală și punerea în executare a dispozițiilor din hotărârile penale, se impune mai întâi aprecierea că o privire unitară asupra organizării și modului de desfășurare a activității de punere în executare a hotărârilor judecătoarești în materie penală în cadrul Curții Militare de Apel și al instanțelor arondate acesteia, permite concluzia existenței unei abordări comune atât în ceea ce privește repartizarea atribuțiilor și modul concret de desfășurare a activității, dar și în ceea ce privește evidențele inițiate și păstrate în cadrul compartimentelor de executări penale ale instanțelor verificate.

S-a constatat existența unor raporturi de bună colaborare între instanțele de fond și cea de control judiciar în materia punerii în executare a hotărârilor judecătoarești în materie penală, precum și între compartimentele de executări penale ale instanțelor și celealte instituții implicate în această activitate, nefiind semnalate sau constatate neregularități semnificative în perioada supusă controlului, în urma verificărilor directe efectuate prin sondaj.

Având în vedere că Tribunalul Militar București este instanță de executare, conform art. 553 alin. 2 din Codul de procedură penală (fostul 418 alin. 2), pentru hotărârile pronunțate în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție, menționăm că se mențin concluziile expuse în precedent și în ceea ce privește îndeplinirea lucrărilor de executare a hotărârilor pronunțate de instanța supremă.

Cu privire la modul de desemnare a judecătorilor și grefierilor delegați, s-a constatat că regula este aceea a desemnării anuale, prin ordine de zi pe unitate, comunicate persoanelor desemnate să desfășoare activitățile specifice în cadrul compartimentului de executări penale.

S-a constatat că de regulă a existat continuitate, pe toată perioada desfășurării verificărilor, în ceea ce privește persoanele cu atribuții în acest sens, aspect care s-a reflectat și în modul concret de îndeplinire a atribuțiilor.

Inspecția Judiciară

Din verificări a rezultat că la fiecare dintre instanțe, în perioada supusă controlului, au fost desemnați câte un judecător din cadrul instanței cu atribuții de coordonare, îndrumare și control ale activității compartimentului, precum și câte un grefier delegat, cu excepția Tribunalului Militar București, unde, începând cu 1.02.2014, au fost delegați doi judecători și doi grefieri.

În legătură cu activitatea desfășurată s-a constatat că, de regulă, grefierii delegați în cadrul Biroului de executări penale nu participă și în ședințele de judecată, cu excepția grefierului delegat din cadrul Tribunalului Militar Iași.

În ceea ce privește spațiile destinate activității biroului de executări penale, s-a constatat că la toate instanțele au fost alocate birouri speciale cu această destinație, iar referitor la dotările necesare desfășurării corespunzătoare a activităților specifice, din verificări a rezultat, ca regulă generală, că toate birourile de executări penale beneficiază de calculatoare, fax, imprimantă, conexiune la internet, în vederea îndeplinirii lucrărilor și transmiterii acestora către alte instanțe sau instituții, cu excepția Curții Militare de Apel, unde s-a constatat lipsa faxului, fiind, din acest motiv, îngreunată activitatea de comunicare a actelor specifice.

S-a constatat că instanțele păstrează *registrele și evidențele din cadrul compartimentelor de executări penale* conform Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, raportat la specificul instanțelor militare, acestea fiind completate, de regulă, la timp și în mod corespunzător.

Mențiunile din cuprinsul Registrului de evidență și punere în executare a hotărârilor penale sunt, de regulă, completate cu respectarea dispozițiilor legale, procedându-se la înregistrarea dosarelor, de obicei, în ziua pronunțării acestora sau cel mai târziu a doua zi. S-a constatat că se deschid poziții atât pentru fiecare dintre inculpați, cât și pentru părțile din dosar în sarcina cărora au fost impuse obligații pentru care trebuie îndeplinite lucrări de executare.

Au fost respectate, de obicei, dispozițiile din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești referitoare la *modul concret de întocmire a lucrărilor de executare*, excepțiile de la această regulă fiind menționate, pentru fiecare instanță, în anexele la prezentul raport, constatându-se, ca o concluzie generală, că situațiile analizate nu au determinat consecințe majore în executarea lucrărilor.

La instanțele verificate lucrările de punere în executare se realizează cu respectarea prevederilor art. 120 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, însă, prin excepție, la Curtea Militară de Apel au fost

Inspecția Judiciară

constatație situații în care trimitera extrasului privind hotărârile din apel/contestație la instanță de fond s-a realizat cu întârziere, peste termenul prevăzut de art.122 al. 2 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Aceleași aspecte au rezultat și cu ocazia controalelor efectuate la comportamentele de executări penale din cadrul instanțelor arondate, în sensul că, în unele situații, extrasele deciziilor pronunțate de instanță de control judiciar au fost comunicate cu întârziere față de data rămânerii definitive.

Având în vedere constataările în sensul că activitatea de comunicare a extraselor hotărârilor se realizează, în cele mai multe cazuri, prin poșta militară și că acest mod de lucru provoacă întârzieri între data rămânerii definitive a cauzei și data comunicării soluției instanței de executare, se impune luarea măsurilor corespunzătoare în vederea remedierii acestei situații, astfel încât lucrările de executare să fie îndeplinite în ziua rămânerii definitive a hotărârii sau în împrejurări obiective cât mai aproape de această dată.

În ceea ce privește *înaintarea dosarelor* în care au fost declarate că de atac la instanțele de control judiciar, din verificări a rezultat că operațiunile specifice au fost îndeplinite, de regulă, în termen, nefiind constatăte deficiențe sub acest aspect.

Capitolul III

Asumarea responsabilității în exercitarea atribuțiilor manageriale de către președinții instanțelor și vicepreședinți

Pentru verificarea exercitării corespunzătoare a atribuțiilor manageriale de către un președinte sau un vicepreședinte de instanță de instanță sunt avute în vedere, potrivit legii, criterii referitoare la organizarea eficientă, comportamentul și comunicarea, asumarea responsabilităților și aptitudinile manageriale.

Asumarea responsabilităților în exercitarea atribuțiilor manageriale, prin modul de îndeplinire a atribuțiilor prevăzute de legi și de regulamente, reprezintă unul dintre aspectele esențiale ale realizării și dezvoltării unui management de natură a contribui la calitatea și la eficiența actului de justiție, reprezentând în același timp și un criteriu de evaluare al modului de îndeplinire a actului managerial privind inițiativa, atitudinea proactivă, gradul de implicare, asumarea consecințelor și luarea deciziilor etc.

a. În privința modului de îndeplinire a atribuțiilor prevăzute de lege și regulamente, verificările au evidențiat că, în general, președinții instanțelor sau

Inspecția Judiciară

persoanele cu aceste atribuții, vicepreședinții, și-au asumat responsabilitatea managerială, în primul rând prin îndeplinirea atribuțiilor specifice funcțiilor de conducere prevăzute de legi și de regulamente, exercitând actul managerial în vederea organizării eficiente a activității administrativ-judiciare a instanțelor, potrivit dispozițiilor din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, dar și ale Regulamentului de ordine interioară în unitatea militară, având dubla calitate de președinte de instanță, dar și de comandant militar al unităților militare, instanțele fiind și unități militare cu indicativ propriu.

Tocmai prin acest specific al instanțelor militare, actele emise de către președintele instanței au un caracter mixt, de altfel și activitatea judecătorilor militari este subordonată raporturilor de muncă specifice funcției de judecător, dar și unui contract încheiat cu comandantul unității.

Apreciem că trebuie făcută totuși o delimitare strictă între actele emise de președinții de la toate instanțele militare, în exercitarea atribuțiilor administrativ-judiciare, și cele specifice funcției militare. Actele emise de către președinții instanțelor militare trebuie să aibă un caracter exclusiv judiciar, în considerarea naturii lor juridice, fiind susceptibile de a fi atacate în procedura contenciosului administrativ, spre deosebire de cele cu specific militar. Aspectul este relevant, întrucât prin inserarea actelor decizionale în ordine de zi pe unitate, de exemplu, nu sunt supuse controlului judiciar.

De altfel, s-a constatat că majoritatea măsurilor și actelor decizionale sunt reflectate numai în cuprinsul ordinelor de zi pe unitate, conducătorii de instanțe limitându-se la a menționa numai în cuprinsul acestora conținutul hotărârilor și dispozițiilor, fără întocmirea unor acte specifice în care să fie materializate actele de dispoziție.

Este adevărat că prin Regulament nu au fost menționate/denumite/enumerate actele decizionale ale conducerilor de instanțe, însă acestea sunt menționate în economia actului normativ, de exemplu în art. 48, conform căruia „președintele instanței stabilește, prin ordin de serviciu, repartizarea personalului pe secții” sau art. 49, conform căruia „președintele curții de apel numește prin decizie informaticienii şefi, prim-grefierii”.

De asemenea, în practica instanțelor judecătoarești civile s-a constatat că, în toate cazurile, actele decizionale sunt materializate prin hotărâri, decizii sau ordine de serviciu emise de conducerii de instanțe.

Din verificările efectuate cu ocazia prezentului control, a rezultat, ca

Inspecția Judiciară

o concluzie generală, că ordinul de zi pe unitate reprezintă o oglindă a modului de desfășurare a activității, cuprinzând prezentarea atribuțiilor persoanelor care își desfășoară activitatea, precum și orice modificare intervenită în legătură cu modul de lucru, planificările în şedințe, concedii sau alte aspecte relevante pentru modul de desfășurare a activității, însă constituie o evidență specifică unităților militare, fiind păstrată din acest motiv.

În concluzie, apreciem că emiterea ordinelor de zi pe unitate nu poate suplini necesitatea emiterii actelor decizionale de către persoanele cu funcții de conducere, în exercițiul atribuțiilor conferite prin Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

În argumentarea acestui punct de vedere este relevant și faptul că atribuțiile președinților și vicepreședinților instanțelor și modul de exercitare a prerogativelor manageriale trebuie subordonate acelorași principii ale independenței judecătorilor și supunerii numai legii, neputându-se deroga în niciun caz de la acestea.

Chiar dacă volumul de activitate și schema instanțelor sunt reduse, statul de funcții al instanțelor prevăd și postul de vicepreședinte, acesta fiind instituit obligatoriu prin lege, nefiind condiționat de aspecte referitoare la dimensiunea schemei sau la volumul de activitate. Cu toate acestea, în perioada supusă verificării, în cadrul Tribunalului Militar București (cu denumirea anterioară, până la data de 1.02.2014, Tribunalul Militar Teritorial București) funcția de vicepreședinte a fost vacantă, nefiind ocupată nici în prezent.

S-a constatat că și vicepreședinții instanțelor au îndeplinit atribuțiile prevăzute în dispozițiile regulamentare, și, la fel ca președinții instanțelor, au atribuții similare și pe linie militară.

De asemenea, la nivelul președinților de instanțe, s-a constatat că persoanele cu funcții de conducere și-au exercitat atribuția de a convoca adunarea generală a judecătorilor instanțelor și colegiile de conducere, adică au cooperat cu celelalte organe de conducere ale instanțelor judecătorești, în vederea luării deciziilor impuse de competența acestora și pentru asigurarea bunei funcționări a instanțelor, constatându-se că la nivelul Curții Militare de Apel au fost emise mai multe acte de conducere de către președinți.

În privința verificării modului în care conducerile instanțelor asigură respectarea legilor și a regulamentelor de către judecători și personalul auxiliar de specialitate, se poate constata, ca o apreciere generală, că această activitate a fost realizată la nivelul instanțelor de către mai multe persoane, prin cooptarea în cadrul

Inspecția Judiciară

activităților de verificare și a judecătorilor instanțelor care, din cauza schemelor reduse, au numeroase atribuții în activitatea de coordonare a diferitelor compartimente, fiind judecători cu atribuții delegate.

Ca o chestiune punctuală ce poate fi apreciată ca neefectuarea unei activități impuse de regulamente se referă la *activitatea de arhivare electronică*, care nu a fost organizată la niciuna dintre instanțele militare.

În privința modului de implicare a conducerii instanței în sancționarea personalului pentru nerespectarea disciplinei la locul de muncă se poate reține situația de la Tribunalul Militar Timișoara, unde în februarie 2015 s-a decis sancționarea disciplinară a unui grefier, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 149 alin. 2 lit. g și i din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, fiind aplicată sancțiunea cu avertisment prevăzută de art. 149 alin. 3 lit. a din Regulament.

Ca o apreciere generală se reține că atât anterior intrării în vigoare a Noului Cod penal, a Noului Cod de procedură penală și a Legii nr.255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale, cât și ulterior adoptării acestor acte normative, în cadrul instanțelor militare a avut loc un amplu proces de pregătire și organizare, prin adoptarea unor măsuri care au vizat resursele materiale, resursele umane, conducerea instanței, activitatea de judecată și pregătirea profesională.

O situație care a presupus implicarea factorilor manageriali în rezolvarea unei situații a constituit-o derularea unei proceduri judiciare față de președintele Tribunalului Militar Iași care a fost trimis în judecată prin rechizitorul nr. 15/P/2011 din 5.12.2014 al Serviciului Teritorial Iași din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

De precizat că, în intervalul cuprins între data punerii în mișcare a acțiunii penale și suspendarea din funcțiile de judecător și de președinte al Tribunalului Militar Iași, prin Hotărârea nr. 1303/9.12.2014 a Secției pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, domnul colonel magistrat Tărniceriu Radu Dimitrie a exercitat atât atribuțiile specifice funcției de judecător, cât și atribuțiile specifice funcției de președinte al Tribunalului Militar Iași.

Prin adresa nr. 1189/16.07.2014, Curtea Militară de Apel a solicitat Tribunalului Militar Iași luarea măsurilor necesare pentru ca în intervalul cuprins între data punerii în mișcare a acțiunii penale și suspendarea din funcție,

Inspecția Judiciară

magistratul să fie înlocuit din şedinţele de judecată, potrivit regulilor aplicabile în caz de absență, solicitare care nu avea însă corespondent în dispozițiile legale care reglementează statutul magistratului.

Cu privire la acest aspect, ca răspuns la adresa nr. 17.316/17.07.2014 transmisă de Tribunalul Militar Iași, Consiliul Superior al Magistraturii a comunicat că, potrivit punctului de vedere exprimat în şedința din 29 iulie 2014 de Comisia nr. 2 - „Eficientizarea activității Consiliului Superior al Magistraturii și a instituțiilor coordonate: Parteneriatul cu instituțiile interne și societatea civilă”, *președintele instanței nu trebuie să mai ia măsuri pentru înlocuirea din şedințele de judecată a judecătorului împotriva căruia s-a pus în mișcare acțiunea penală*.

S-a specificat însă că trebuie avută în vedere și Hotărârea nr. 846 adoptată de către Plen în şedința din 3 iulie 2014, prin care s-a decis, printre altele, că „judecătorul față de care s-a început urmărirea penală pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție ar trebui să se abțină de la soluționarea pricinilor cu această natură, până la clarificarea situației sale, întrucât se încalcă aparența de imparțialitate și obiectivitate de care orice judecător este răspunzător”.

După suspendarea domnului colonel magistrat Tărnicieru Radu Dimitrie din funcția de judecător și de președinte al Tribunalului Militar Iași, prin adresa nr. A.572 din data de 15.12.2014, Tribunalul Militar Iași a solicitat Curții Militare de Apel să decidă asupra modalității de asigurare a funcției de președinte la această instanță, însă Curtea Militară de Apel nu a răspuns solicitării formulate.

Atribuțiile funcției de președinte sunt exercitate de către vicepreședintele instanței.

Potrivit dispozițiilor regulamentare (art. 22 alin. 2 lit.a¹, așa cum a fost introdusă dispoziția prin H.C.S.M. nr. 637/2012, intrată în vigoare la 15 februarie 2013), Colegiul de conducere are printre atribuții și pe aceea de a propune președintelui instanței, în raport cu natura și numărul cauzelor, înființarea completelor specializate, astfel că din acest moment atribuția de a dispune înființarea completelor specializate aparține președintelui instanței (art. 16 lit. m din Regulament). La Tribunalul Militar Iași, de pildă, nu au existat acte decizionale ale președintelui instanței privind înființarea completelor specializate, conform reglementării menționate, iar înființarea completelor specializate ulterior intrării în vigoare a hotărârii a fost dispusă prin hotărâre a colegiului de conducere.

Or, în conformitate cu art. 46 alin. 3 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

*„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. I din Constituție,
republicată)*

Inspecția Judiciară

atribuțiile date prin lege sau prin regulament în competența președinților sau a vicepreședinților de instanțe nu pot fi delegate colegilor de conducere.

O situație similară a fost identificată și la Tribunalul Militar București însă de data aceasta atribuțiile Colegiului de conducere au fost declinate către Adunarea generală. Astfel, în urma verificărilor efectuate, se constată că Adunarea generală dispune și asupra unor aspecte ce nu țin de competențele stabilite prin Regulament, cum ar fi desemnarea judecătorilor delegați la compartimentele instanței, stabilirea componenței completelor de judecată, ceea ce reclamă o analiză a atribuțiilor în ceea ce privește Adunarea generală, Colegiul de conducere și președintele instanței și luarea hotărârilor în consecință.

Din punctul de vedere al delegării atribuțiilor s-a constatat la Tribunalul Militar București un mod de conducere bazat pe delegarea atribuțiilor către ceilalți judecători, atribuțiile fiind stabilite în urma consultării judecătorilor și obținerii acordului lor.

Modul de conducere nu are la bază, de fiecare dată, o implicare directă și concretă a președintelui instanței, asumată prin propriile decizii, constatăndu-se că, în unele cazuri, președintele instanței a ales să nu își asume anumite responsabilități specifice funcției de conducere. De exemplu, în condițiile în care art. 12 lit. 1 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor cu referire la art. 10 lit. f din același reglament prevede că președintele urmărește și răspunde de repartizarea aleatorie a cauzelor potrivit legii, prin O.Z.U. nr. 8 din 10.02.2014 președintele a stabilit ca grefierul care are atribuții de înregistrare și repartizare a cauzelor să își desfășoare activitatea sub coordonarea oricărui judecător al instanței. De asemenea, nu a desemnat judecător care să-l înlocuiască când lipsește, nu a luat măsuri în vederea organizării activității de arhivare electronică a dosarelor instanței, nu a desemnat un judecător care să efectueze acte dintre cele date în competența Inspecției Judiciare, în condițiile în care dispozițiile reglamentare prevăd aceste obligații în sarcina președintelui instanței.

Totodată, din verificările efectuate a rezultat că modul de stabilire a atribuțiilor fiecărui judecător sau grefier are la bază mai mult disponibilitatea manifestată de fiecare dintre judecătorii instanței decât o asumare decizională a președintelui instanței, care să aibă la bază identificarea aptitudinilor, calităților fiecărei persoane, care să corespundă necesităților instanței pentru fiecare compartiment. În acest sens, se pot observa și hotărârile Adunărilor generale care au decis cu privire la aspecte ce țin de atribuțiile președintelui instanței, respectiv

Inspecția Judiciară

desemnarea judecătorilor delegați la compartimente, componența completelor de judecată, planificarea ședințelor de judecată.

Concluzia care poate fi extrasă pe baza tuturor constatărilor privind modul de exercitare a atribuțiilor manageriale este aceea că a avut o abordare relaxată, implicată doar parțial și permisivă în privința exigențelor propriei funcții de conducere, construindu-și strategia de conducere, coordonare și control a instituției cu ajutorul indispensabil al celorlalți judecători ai instanței.

În acest context, faptul că nu au fost constatate disfuncționalități majore cauzate de viziunea managerială a președintelui se datorează, în parte, activității și implicării și a celorlalți judecători ai instanței, în mod direct sau prin atribuțiile ce le-au fost delegate, experienței acumulate de întregul personal al instanței, precum și atmosferei de consultare și colaborare întreținută pe toată perioada exercitării prerogativelor manageriale.

La Curtea Militară de Apel au fost constatate, în special, până în anul 2014, anumite deficiențe legate de activitatea Colegiului de conducere. În unele situații, hotărârile Colegiului nu sunt semnate, sunt aduse la cunoștință sporadic pe portal, nu întotdeauna au fost aduse la cunoștința celor interesați și nici nu a existat comunicare a ordinii de zi către personalul instanței, secretarul nu participă efectiv la ședință, reconstituind ulterior discuțiile pe baza celor relatate de către un participant la ședință, afirmându-se chiar de către un judecător din cadrul instanței că o consecință a lipsei de transparență este o stare de iritare pentru judecători, care doresc ca instanța să funcționeze într-un cadru legal și previzibil.

De altfel, modul de desfășurare a activității în Colegiu a fost reclamat de către judecători din instanță, care au arătat că au fost pronunțate hotărâri cu încălcarea dispozițiilor regulamentare, prin neincluderea unui judecător în completele de la apel și recurs, pentru o perioadă de timp, sau prin desființarea unui complet de judecată, arătându-se că motivul nu este unul obiectiv; aici trebuie însă precizat că hotărârile Colegiului își produc efectele până la constatarea lor ca fiind nelegale de către o instanță de judecată.

În timpul controlului, la Curte au fost create mape conținând hotărâri pronunțate pe anii anteriori, ca fiind conforme cu originalul, semnate de secretar, însă apreciem că trebuie întocmită la nivelul instanței o procedură clară prin care să se înregistreze mapele cu hotărârile (în materialitatea lor, ca înscris doveditor și cu putere circulatorie) ale Colegiului de conducere, separat de procesele-verbale întocmite de către persoana cu atribuții de secretariat.

Inspecția Judiciară

De altfel, în noua componență a Colegiului de conducere, cu preluarea atribuțiilor de președinte de către vicepreședintele instanței, activitatea s-a îmbunătățit, prin aceea că anunțul este dat cu o zi înainte de ședință, convocatorul este semnat de către membrii Colegiului de conducere și de secretarul acestuia, iar apoi este adoptată hotărârea de colegiu, semnată de către toți membrii acestuia, disponându-se totodată să fie comunicată persoanelor interesate.

O situație similară s-a înregistrat și la documentația Adunării generale ale aceleiași instanțe, unde nu există o mapă propriu-zisă cu hotărâri ale adunărilor generale separată, ci există doar acele mențiuni din registrul în care sunt consemnate procesele-verbale.

Și cu privire la această activitate, în timpul controlului, s-au creat mape conținând hotărâri pronunțate pe anii anteriori, ca fiind conforme cu originalul, semnate de secretar, însă apreciem că și în acest caz trebuie întocmită la nivelul instanței o procedură clară prin care să se înregistreze mapele cu hotărârile (în materialitatea lor, ca înscris doveditor și cu putere circulatorie) ale adunărilor generale, separat de procesele-verbale întocmite de către secretarul adunării și trecute în registru pentru evidență și înregistrare, aceste atribuții și obligații fiind separate și suplimentare față de dispozițiile cu caracter militar, care impun un anume specific al ținerii evidenței (cu ordin de zi pe unitate, registre deschise în baza lui etc., consultare la cerere și.a.).

Tot la Curtea Militară de Apel o fost semnalată o situație prin care i s-a reproșat președintelui de către unii judecători ai instanței neexercitarea unor atribuții.

Acest aspect a constituit obiectul sesizării Inspecției Judiciare cu privire la activitatea președintelui instanței, în 2014, invocându-se refuzul acestuia de a convoca o adunare generală a judecătorilor instanței, pentru a fi discutată sesizarea Inspecției Judiciare cu privire la modul de repartizare a cauzelor referitoare la generali, precum și apărarea reputației profesionale a judecătorilor care lucrează la Curtea Militară de Apel și care au fost excluși printr-o hotărâre a colegiului de conducere de la soluționarea unor incidente procedurale etc., însă prin rezoluția din 7 iulie 2014, dată în lucrarea nr. 2376/IJ/1564/DIJ/2014 a Inspecției Judiciare, s-a dispus clasarea sesizării, constatăndu-se că „planificarea judecătorilor de permanență privind judecarea cauzelor cu inculpați militari activi din corpul generalilor, s-a întocmit cu respectarea dispozițiilor legale și regulamentare privind repartizarea aleatorie, inclusiv a dispozițiilor art. 58 alin. 2 din Legea nr. 304/2004

Inspecția Judiciară

privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și că Hotărârea nr. 8/2014 a Colegiului poate fi atacată în contencios administrativ (ceea ce s-a și întâmplat, fiind respinsă cererea în primă instanță, cauza fiind pe rol în termenul de comunicare, declarare cale de atac etc.).

Cu toate că faptele reclamate nu au constituit elementele constitutive ale unei abateri disciplinare, situația care a generat sesizarea poate să denote, din punct de vedere managerial, pentru președintele instanței, lipsa unei inițiative în soluționarea problemei, lipsă de receptivitate și de deschidere spre dialog.

La nivelul instanțelor, prin specificul acestora, sunt anumite situații (număr redus al acestora, scheme mici, competențe speciale, condiții suplimentare pentru membrii completului de judecată etc.) în care, din motive obiective, nu pot fi alcătuite completurile de la nivelul instanțelor, mai ales că în situațiile de incidente procedurale, nu pot fi alcătuite completurile nici cu judecătorul de la permanență, nici cu un judecător care are aceeași categorie de grade cu persoana judecată, nu poate nici transpusă la secții din instanță (care tot prin specific nu există), astfel că s-a pus problema cum se poate constitui completul de judecată.

S-a constatat, spre exemplu, că la Curtea Militară de Apel unde sunt încadrați 7 judecători, în două cauze, completurile au fost compuse prin delegarea domnului colonel judecător Chiriță Cătălin de la Tribunalul Militar Iași, care are gradul de judecător de curte de apel.

În afara unor criterii de grad și uneori legat de distanța dintre instanțele din țară, nu există proceduri foarte clare, criterii de prioritate, ordinea și modul de rotație a judecătorilor, de alcătuire a completului de judecată în astfel de situații, ceea ce apreciem că reclamă o punere de acord a unor dispoziții legale sau regulamentare cu situația din realitate.

Subliniem doar că situația practică nu este acoperită de dispozițiile regulamentare privind incidentele procedurale.

Apreciem că nu se aplică dispozițiile din Hotărârea nr. 193 din 9 martie 2006 pentru aprobarea Regulamentului privind transferul și detașarea judecătorilor și procurorilor, delegarea judecătorilor, numirea judecătorilor și procurorilor în alte funcții de conducere, precum și numirea judecătorilor în funcția de procuror și a procurorilor în funcția de judecător, deoarece delegarea judecătorilor de la tribunale trebuie să se facă în circumșcripția altei curți de apel etc., ceea ce nu este îndeplinit, deoarece nu există o altă curte militară de apel, și în plus trebuie urmată o anume procedură în care participă inclusiv Consiliul Superior al Magistraturii.

Inspecția Judiciară

Este adevărat că, potrivit art. 10 din Regulament, președintele curții de apel deleagă, cu acordul lor, judecătorii de la judecătoriile, tribunalele sau tribunalele specializate din circumșcripția curții de apel, însă aceasta în condițiile legii (lit. j).

Apreciem că nu sunt aplicabile dispozițiile art. 57 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitor la delegare (detașare și transfer), deoarece situația premisă nu este îndeplinită, pentru că nu sunt mai multe curți militare de apel.

b. folosirea adecvată a resurselor umane și materiale, evaluarea necesităților, gestionarea situațiilor de criză, raportul resurse investite - rezultate obținute etc.

Din verificările efectuate și relațiile comunicate, prin raportare la dispozițiile legale referitoarea la asigurarea resurselor umane la nivelul instanțelor militare, s-a constatat că nu toate posturile de personal de la instanțele militare sunt ocupate.

Modul de folosire a resurselor umane trebuie raportat la specificul instanțelor militare, dar și la contextul noilor modificări legale intrate în vigoare la 1 februarie 2014.

La Tribunalul Militar Cluj, dacă cele 4 posturi de judecător sunt ocupate, pentru personalul auxiliar de specialitate, există în prezent 3 posturi vacante, pentru că, din schema de 14 posturi, sunt ocupate un număr de 11, fiind libere un post de grefier, un post de grefier arhivar și unul de grefier informatician, ultimul reclamând stringent ocuparea.

O cerere în care se învederează „necesitatea imperativă” a încadrării posturilor vacante existente în schema de personal (respectiv un post grefier studii medii, un post specialist IT și un post grefier arhivar) a fost formulată la data de 23 decembrie 2014 de conducerea Tribunalului Militar Cluj, fiind înregistrată la Curtea Militară de Apel sub nr.A23/6.01.2015, în mandatul noii conduceri.

La Tribunalul Militar Iași, conform statului de organizare intrat în vigoare la 1 februarie 2014, schema de personal cuprinde un număr total de 14 posturi, cu 4 posturi de judecători, din care 2 funcții de conducere și (alții) 2 judecători militari; 9 posturi personal auxiliar de specialitate și conex și un muncitor.

Încadrarea judecătorilor se prezintă astfel: 3 judecători, din care un președinte, un vicepreședinte și un judecător încadrat prin transfer de la Tribunalul Iași, începând cu data 29.11.2011, dar care a fost suspendat de la 9 decembrie

Inspecția Judiciară

2014, astfel că în prezent un post de judecător nu este încadrat, iar unul dintre judecătorii care ocupă trei din cele patru posturi prevăzute în schema de personal este suspendat din funcție. În aceste condiții, în cadrul Tribunalului Militar Iași funcționau efectiv la momentul efectuării controlului doi judecători.

În ce privește categoria personalului auxiliar de specialitate, conex și administrativ, sunt vacante din această categorie următoarele posturi: *3 posturi de grefier*, dintre care unul de subofițer (persoanele care au ocupate aceste trei posturi au fost pensionate, ultimul la data de 18 aprilie 2009); *2 posturi de grefier-arhivar* (persoanele care ocupau aceste posturi au fost de asemenea eliberate din funcție prin pensionare, ultimul la 1 aprilie 2011); un post de îngrijitor, eliberat tot prin pensionare pentru limită de vîrstă la 8 mai 2011.

S-a subliniat de către conducerea Tribunalului Militar Iași că principala problemă din perspectiva asigurării necesarului de resurse umane care funcționează în cadrul instanței o constituie neîncadrarea postului de grefier subofițer care ar prelua o parte din activitățile grefei și a unui grefier arhivar.

În contextul măsurilor luate de conducerea instanței din această perspectivă s-a constatat că, în luna decembrie 2014, a fost înaintată Curții Militare de Apel și Direcției Instanțelor Militare copia Hotărârii nr.4 din 18 decembrie 2014 a Adunării Generale a magistraților, care a avut ca ordine de zi situația încadrării instanței cu magistrați și personal auxiliar de specialitate, solicitându-se din nou încadrarea de urgență a unui post de grefier arhivar și a celui de grefier subofițer care să aibă în administrare și compartimentul documente clasificate.

Conducerea Tribunalului Militar Iași a încercat înlăturarea consecințelor generate de vacanțarea posturilor din categoria personalului auxiliar de specialitate și a personalului conex prin măsuri constând în redistribuirea atribuțiilor specifice posturilor vacante personalului existent și inițierea demersurilor pentru completarea schemei cu personal.

La Tribunalul Militar București, începând cu 1 februarie 2014 figurează în statul de funcții cu un post de președinte, unul de vicepreședinte, 6 judecători militari, un prim-grefier, 12 grefieri, 2 grefieri-arhivari, un agent procedural și 2 îngrijitori. Din perspectiva schemei funcționale, după reorganizare, Tribunalul Militar București a funcționat în continuare cu postul de vicepreședinte vacant, iar în cadrul instanței figurează și un judecător militar care este detașat în prezent la Ministerul Apărării Naționale. Instanța are și un post vacant de grefier.

Inspecția Judiciară

În schema de personal a instanței nu este prevăzut și un post de informatician, atribuțiile specifice fiind exercitată, în aceste condiții, de către domnul judecător Chiriță Cătălin Mihai din cadrul Tribunalului Militar Iași.

Se constată că, de regulă, resursele umane au fost folosite în mod adecvat, existând o stabilitate pe posturi, pe atribuțiile stabilite fiecărei persoane, o împărțire a sarcinilor ce are la bază comunicarea cu întregul personal și necesitățile personalului precum și activității instanței.

La Tribunalul Militar Timișoara, în perioada supusă verificărilor în cadrul instanței și-au desfășurat efectiv activitatea 2 judecători, în schema de personal existând 4 posturi, dar și 4 de grefieri, în schema de personal existând însă 6 posturi, un agent procedural, un aprod și un îngrijitor.

Conducerea instanței a apreciat că existența unor posturi vacante de judecători și grefieri în cursul anilor 2013-2015 nu a avut un impact negativ asupra activității instanței și că aceasta s-a desfășurat în bune condiții, aspect favorizat și de faptul că în ultima perioadă de timp volumul de activitate al instanțelor militare a fost unul redus. Consideră, totuși, că funcționarea instanței cu doar doi magistrați ar putea constitui o vulnerabilitate a acesteia pe viitor, în condițiile apariției unor situații când, din cauza unor cazuri de incompatibilitate rezultând din luarea unor măsuri preventive sau din cauza unor casări cu trimitere spre rejudicare activitatea instanței ar putea fi blocată, impunându-se, pentru astfel de situații, delegarea unui judecător militar de la un alt tribunal militar pentru a soluționa cauza.

Conducerea instanței a arătat că pentru o bună funcționare a instanței ar fi util ca în cadrul acesteia să existe un minim de trei judecători, motiv pentru care de fiecare dată a acordat avize favorabile cererilor formulate de magistrați privind transferul la Tribunalul Militar Timișoara. De asemenea, au fost susținute demersurile unor grefieri din cadrul instanțelor civile care au solicitat transferul la această instanță, apreciind că experiența și pregătirea profesională a acestora ar avea un impact pozitiv asupra bunului mers al activității instanței.

În acest sens au fost formulate solicitări scrise către Direcția Instanțelor Militare și către Curtea Militară de Apel București pentru completarea schemei de personal, fiind menționate adresele nr. A-270/2.10.2013 și A-76/20.02.2014 emise de Tribunalul Militar Timișoara și Hotărârea Adunării Generale a Magistraților din cadrul instanței din 23 decembrie 2014, prin care au fost formulate solicitări în vederea completării schemei de personal a instanței.

Inspecția Judiciară

Nici la Timișoara în schema de personal nu este prevăzut un post de informatician, atribuțiile specifice fiind exercitate de către domnul judecător Chiriță Cătălin Mihai din cadrul Tribunalului Militar Iași.

Chiar dacă în prezent cele două tribunale militare, Iași și Timișoara, funcționează cu un deficit de personal, această situație nu poate fi apreciată ca fiind una care să afecteze activitatea instanței, în condițiile unui volum de activitate redus care permite funcționarea în aceste condiții.

Problema numărului redus de judecători, respectiv 2 la nivelul întregii instanței, poate determina totuși o vulnerabilitate în condițiile intervenirii unor incidente procedurale, aspect ce se impune a fi analizat și reglementat.

În condițiile în care schema de personal a instanței nu prevede și un post de informatician, iar atribuțiile specifice sunt exercitate de către un judecător din cadrul altei instanțe (Tribunalul Militar Iași), care nu are competență în domeniul informatic, se impune efectuarea unor demersuri la nivelul întregii Curți Militare de Apel în vederea includerii în schema de personal a unui post de informatician și angajării, în consecință, a unei persoane specializate.

Cu privire la cererile unor magistrați de numire în funcția de judecător militar la Tribunalul Militar București, răspunsul comunicat de către Curtea Militară de Apel Direcției de resurse umane din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii se referează la faptul că „încărcătura generală de rechizitorii pe toate instanțele militare nu justifică angajări suplimentare de resurse la instanță (adresa nr. A/879/12 noiembrie 2014; adresa nr. A/197/18 noiembrie 2014).

La Curtea Militară de Apel, dintr-o schemă de personal de 27 de persoane, sunt vacante în prezent un număr de 5 posturi, dintre care 2 la personalul auxiliar și conex, adică un specialist IT și un grefier debutant, precum și 3 la formațiunea de cazarmare, adică 1 administrator de cazarmă, subofițer activ, 1 muncitor calificat și 1 îngrijitor; deci dintr-o schemă totală de 27 de persoane sunt ocupate 22.

La Curtea Militară de Apel nu este încadrată o funcție de grefier cu studii medii, pentru încadrarea acesteia, considerându-se inițial de către conducere că nu este cazul organizării unui concurs la care să participe persoane care nu se află în sistemul instanțelor militare, deoarece prin raportare la instanțele civile, gradul de încărcare, pe ansamblu, nu ar permite etic o astfel de măsură, deși legal aceasta nu ar putea fi imputată nimănui.

S-a optat pentru promovarea la instanță superioară, însă la solicitarea comisiei de examen, au fost solicitate precizări Consiliului Superior al

Inspecția Judiciară

Magistraturii cu privire la mai multe aspecte, astfel că organizarea concursului a fost amânată până la primirea precizărilor de la Consiliul Superior al Magistraturii, emitentul actului, singurul în măsură să dea o interpretare oficială.

De asemenea, au fost luate măsuri pentru organizarea concursului pentru locurile vacante de personal contractual (îngrijitoare și muncitor), precum și de promovare la Curtea Militară de Apel pe un loc de grefier cu studii medii. De exemplu, adresa nr. A/129/22 ianuarie 2015, cu revenire din 25 februarie a.c., precum și adresa nr. A 346 din 24 februarie 2015, cu revenire la 3 martie 2015, măsuri luate de noul management al instanței în special, care, din modul de abordare a problemei, rezultă că are o altă viziune și un alt grad și mod de implicare.

Mai mult decât atât, a solicitat ordonatorului de credite, urmând apoi să solicite și Ministerului Justiției și Consiliului Superior al Magistraturii, transformarea unei funcții de grefier de la Tribunalul Militar Iași în informatician și de transformare a funcțiilor de grefier cu studii medii în funcții de grefier cu studii superioare pentru funcțiile încadrate cu persoane care au aceste funcții (a se vedea adresa din 24 februarie 2015 către Direcția Instanțelor Militare.)

A asigurat delegarea unor grefieri de la Tribunalul Militar București, unde există temporar o mai bună încadrare cu grefieri, la Curtea Militară de Apel.

De-a lungul timpului, tot în privința resurse umane, s-a constatat că în cursul lui 2013, de pildă, cu adresa nr.J2707 din 2.07.2103 înregistrată la Curtea Militară de Apel sub nr.A964/4.07.2013, Direcția Instanțelor Militare a adresat președintelui curții militare solicitarea de scoatere la concurs a câte 3 posturi de judecător la tribunal și 3 posturi de judecător la curtea de apel, învederându-se că în ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 27.06.2013 avuseseră loc discuții cu privire la oportunitatea organizării unui concurs de promovare în funcții de execuție a judecătorilor.

În cuprinsul adresei, se preciza că în bugetul instanțelor militare din anul respectiv existau fonduri disponibile, conform unui raport întocmit de contabilul-șef al direcției, atașat adresei împreună cu nota de calcul. Solicitarea era motivată prin aceea că cele 3 posturi propuse pentru promovarea de la gradul profesional de judecător de judecătorie la cel de judecător de tribunal vizau pe singurii magistrați din instanțele militare care nu au acest din urmă grad profesional, în perspectiva ridicării rangului instanțelor din care fac parte, urmare a viitoarei intrări în vigoare a Legii de punere în aplicare a Codului de procedură penală.

Inspecția Judiciară

Cu privire la avansarea la gradul de judecător de curte de apel, se menționa că este posibilă, dat fiind disponibilul în buget.

În adresa de răspuns nr. A 1001/15.07.2013, conducerea Curții Militare de la acel moment a exprimat refuzul de aprobare a solicitării direcției, cu motivarea că încărcătura de cauze pe judecător și pe instanțe nu justifică cheltuieli suplimentare cu ridicarea în gradul profesional a judecătorilor; că perspectiva în evoluția competenței nu justifica o suplimentare a cheltuielilor de salarizare a judecătorilor; că situația generală a economiei României nu justifica suplimentarea cheltuielilor de personal, în condițiile în care întregul sistem bugetar era constrâns să opereze reduceri de resurse pentru a putea funcționa. Se menționa că împrejurarea că în anul în curs exista disponibil bănesc pentru plata personalului nu reprezenta o garanție că situația va exista și în viitor. Se mai menționa că instanțele militare au un deficit de personal auxiliar, situație care nu a fost ridicată de conducerea curții tocmai din motive de „prudență financiară”, dar și față de argumente determinante de raportul real costuri/servicii proprii activității instanțelor militare etc.

Sub aspectul ocupării schemei de personal la Tribunalul Militar Timișoara și în concret a posturilor de judecător, în anul 2014 au existat mai multe solicitări ale unor magistrați de aprobare a transferului de la instanțe civile la tribunalul menționat.

Deși prin adresa sus-menționată, adresată Direcției Instanțelor Militare, conducerea curții militare de apel invoca tocmai ca prioritate necesitatea ocupării unui post de judecător din schema Tribunalului Militar Timișoara, dintre solicitările formulate de magistrați doar pentru una singură a fost emis un punct de vedere favorabil, sub acest aspect menționându-se în adresa președintelui curții că „transferul era necesar și oportun funcționării normale a Tribunalului Militar Timișoara” în contextul intrării în vigoare a noilor coduri (adresa A295/20.02.2014), însă același argument nu a mai fost folosit la exprimarea unor puncte de vedere la solicitările formulate de alții judecători (adresele nr.A1481/5.09.2014, nr.A1482/5.09.2014, nr.1584/23.09.2014), în care principalul argument al opiniei de respingere a solicitărilor a fost acela că *nu era necesară ocuparea altui post de judecător la Tribunalul Militar Timișoara*, față de numărul redus de rechizitorii înregistrate la respectiva instanță în anii 2012 și 2013.

Ca o altă chestiune, s-a constatat că, din anul 2009, în cadrul instanțelor militare funcționează grefieri care au absolvit studii superioare juridice, transformarea funcției fiind importantă pentru grefieri atât în ce privește

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

salarizarea, cât și a posibilității de a ocupa alte funcții. Deși respectivii grefieri au solicitat transformarea funcțiilor din grefier cu studii medii în grefier cu studii superioare, iar Direcția management resurse umane din Ministerul Apărării Naționale a confirmat că nu are obiectivii pentru această finalitate, conducerea Curții Militare de Apel București nu a dat curs procedurilor necesare realizării acestei transformări pentru un considerent care excedează cadrului normativ incident, respectiv faptul că transformarea nu se justifică de volumul activității instanțelor militare (adresele înregistrate la Curtea Militară de Apel București nr. A1361/13 septembrie 2012, A1638/14 noiembrie 2012, A449/15 martie 2012, A668/25 aprilie 2012, A1785/12 decembrie 2012, precum și, în perioada de referință, A966/5 iulie 2013, A1076/30 iulie 2013, A382/6 februarie 2014, A383/6 martie 2014, A384/6 februarie 2014 și A779/16.05.2014).

Abia la 24 februarie 2015, cu noua conducere a Curții Militare de Apel, în baza rapoartelor întocmite de 6 grefieri din cadrul instanțelor militare care au absolvit studii superioare de specialitate, înaintate conducerii Curții Militare de Apel, vicepreședintele a solicitat Direcției Instanțelor Militare sprijinul pentru transformarea posturilor de grefier cu studii medii în posturi de grefier cu studii superioare.

Trebuie precizat că potrivit Hotărârii nr. 994/23 octombrie 2012 a Consiliului Superior al Magistraturii, de modificare a Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului ori examenului pentru definitivare în funcție, promovare în grade sau trepte profesionale superioare ori din funcția de grefier cu studii medii în cea de grefier cu studii superioare, în cadrul aceleiași instanțe sau aceluiași parchet, precum și în funcții de execuție a personalului auxiliar de specialitate la instanțe și parchete superioare, examenul pentru promovarea din funcția de grefier cu studii medii în cea de grefier cu studii superioare, în cadrul aceleiași instanțe sau aceluiași parchet, se organizează anual, în măsura în care există solicitări în acest sens ale personalului auxiliar de specialitate încadrat care a absolvit studii superioare juridice. Îndeplinirea condițiilor prevăzute se constată printr-un raport întocmit de compartimentul de specialitate al instanței sau parchetului unde candidatul își desfășoară activitatea.

Reiese aşadar din exemplele concrete descrise mai sus că instanțele din circumșcripția Curții Militare de Apel au solicitat periodic încadrarea funcțiilor vacante de judecători și de grefieri, în perioada de referință, conducerile instanțelor militare din subordinea Curții au făcut numeroase demersuri (atât solicitări scrise,

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

cât și orale) la conducerea Curții Militare de Apel pentru a se întreprinde măsuri în vederea încadrării posturilor vacante în special.

Se poate aprecia, din demersurile efectuate, că managementul resurselor umane al instanțelor militare din subordinea Curții a fost în atenția permanentă a conducerilor instanțelor, sens în care s-a procedat la înscrierea în ordinele de zi pe unitate, de la începutul anilor, a atribuțiilor concrete pentru fiecare magistrat și membru al personalului auxiliar de specialitate, conform art.46 și 48 din Regulament, iar în mod corespunzător au fost actualizate fișele posturilor aferente funcțiilor încadrate de personalul din compartimentele auxiliare ale instanței militare, fiind astfel gestionate corespunzător, în raport de problemele specifice apărute.

La nivelul Curții Militare de Apel s-a conturat o anume politică în privința resurselor umane, în sensul de a nu se angaja personal și de a nu se ocupa schemele, motivele invocate referindu-se la volumul de activitate redus de la nivelul instanțelor militare și prezervarea resurselor bugetare.

Apreciem că, potrivit Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, președintele curții de apel trebuie să ia măsuri pentru organizarea și buna funcționare a instanței pe care o conduce, precum și a activității instanțelor din circumșcripția curții de apel; că trebuie să urmărească permanent realizarea unui management eficient al resurselor umane la curtea de apel și instanțele din circumșcripția acesteia, pentru asigurarea unei dimensiuni echilibrate a volumului de activitate, raportat la fiecare persoană, și că trebuie să propună măsuri pentru suplimentarea sau reducerea numărului de posturi.

Printre criteriile folosite trebuie să fie și cele referitoare la obligația de a încadra instanțele cu numărul necesar de personal ca să funcționeze, fiind de notorietate că, prin specificul atribuțiilor și sarcinilor de serviciu, o instanță trebuie să funcționeze cu un număr minim de persoane, în special de judecători, număr care trebuie asigurat indiferent de volumul de activitate, deoarece necesarul a fost stabilit deja prin realizarea unei anume dimensiuni a schemei de funcții și de personal, care în prezent la nivelul instanțelor militare este stabilită la nivel de stat, prin hotărâre guvernamentală.

Se poate aprecia că la nivelul instanțelor militare nu există o vulnerabilitate legată de neocuparea schemelor de personal raportat la volumul de activitate înregistrat.

Inspecția Judiciară

Principala problemă o constituie însă lipsa unei persoane cu pregătire în domeniul informatic, fiind necesar să fie luate măsurile ce se impun în vederea asigurării suportul tehnic de către o persoană cu competență în respectivul domeniu, efectuarea unor demersuri în vederea includerii în schema de personal a unui post de informatician și angajării, în consecință, a unei persoane specializezate.

Pe de altă parte, nu a existat mereu lipsa bugetării acestor locuri, ci dimpotrivă, au existat împrejurări în care s-a comunicat de către Direcția Instanțelor Militare că sunt fonduri alocate sau pot fi efectuate demersuri în vederea obținerii acestora.

Strâns legat de alocarea resurselor umane se află și situațiile referitoare la cererile de transfer ale judecătorilor la instanțele militare sau ale transformării unor posturi ale personalului auxiliar de specialitate, care au urmat aceeași linie din partea conducerii Curții în anii anteriori.

Se constată că, în anul 2015, în contextul noii conduceri, chiar provizorii, vicepreședintele exercitând și atribuțiile funcției de președinte, au fost demarate mai viguros procedurile în vederea ocupării schemelor de personal, existând o corespondență în acest sens cu Direcția Instanțelor Militare.

Referitor la resursele materiale, potrivit dispozițiilor legale (Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, Titlul VIII, Gestiunea economico-financiară și administrativă a instanțelor și parchetelor, Cap. II, Bugetele instanțelor și parchetelor, art.131), activitatea instanțelor este finanțată de la bugetul de stat însă, în timp ce bugetul curților de apel, al tribunalelor, al tribunalelor specializate și al judecătorilor este gestionat de Ministerul Justiției, ministrul justiției având calitatea de ordonator principal de credite, bugetele instanțelor militare sunt gestionate de către Ministerul Apărării, ministrul apărării având calitatea de ordonator principal de credite.

În plus, dacă la nivelul instanțelor obișnuite, președinții curților de apel au calitatea de ordonator secundar de credite, iar președinții tribunalelor au calitatea de ordonator terțiar de credite, conform art. 44 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru instanțele militare, Direcția instanțelor militare din cadrul Ministerului Apărării este ordonator terțiar de credite.

De altfel, proiectele de buget anuale ale instanțelor militare se elaborează de Direcția instanțelor militare din cadrul Ministerului Apărării, după consultarea instanțelor, și se transmit ordonatorului principal de credite.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Anual, Guvernul României include în bugetul Ministerului Apărării Naționale fondurile necesare, drepturile materiale și bănești ale personalului instanțelor militare și mijloacele materiale, inclusiv cele auto, necesare funcționării instanțelor militare asigurându-se, conform legii, de către Ministerul Apărării Naționale (art. 138 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară).

La Tribunalul Militar Cluj nu sunt probleme cu asigurarea resurselor materiale și a dotărilor, cu excepția unor situații curente, care nu pun probleme deosebite.

La Tribunalul Militar Iași, problema principală o constituie sediul instanței întrucât de la anului 2007, Tribunalul Militar Iași funcționează într-o locație total inadecvată, într-o clădire ce nu permite o normală funcționare, fără o sală de judecată proprie, situație care va subzista până la definitivarea lucrărilor la sediul aflat în construcție, alocat prin H.G. nr.571/22 octombrie 1993, pe care Ministerul Apărării Naționale urmează să o renoveze și să o amenajeze cu destinația tribunal și parchet militar.

De remarcat că aceste aspecte au fost sesizate în mod repetat de domnul judecător colonel magistrat Dan Condrea în perioada exercitării mandatului de președinte al Tribunalului Militar Iași, atât Curții Militare de Apel, cât și directorul Direcției Instanțelor Militare, din cadrul Ministerului Apărării Naționale, astfel că nu se poate reține în sarcina acestuia lipsa de implicare în rezolvarea acestei probleme esențiale pentru desfășurarea activității judiciare.

Se poate concluziona că resurse materiale ale instanțelor sunt, de regulă, suficiente pentru desfășurarea activităților curente.

Se impune efectuarea unor investiții în vederea actualizării sistemului informatic, dotării instanțelor cu sistem audio-video de audiere prin videoconferință și mijloacele de audiere a martorilor și investigatorilor sub acoperire, dotării cu camere de supraveghere pentru spațiile publice, amenajarea camerelor de consiliu etc.

Se constată totuși că lipsa dotărilor menționate, în condițiile volumului de activitate și ale specificului instanțelor militare, nu a afectat desfășurarea corespunzătoare a activității, nefiind identificate consecințe ale lipsurilor constatate.

La Curtea Militară de Apel, cu unele mici probleme legate de dotări (probleme centrală, parchetare, sala de consiliu, imprimante etc.), nu sunt probleme deosebite legate de asigurarea condițiilor corespunzătoare activității.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Deci per ansamblu, cu excepția unor situații punctuale, care sunt în atenția instanțelor și care necesită demersuri de finanțare, problema principală o reprezintă sediul de la Tribunalul Militar Iași.

c. repartizarea sarcinilor de serviciu în cadrul instanțelor militare

La nivelul instanțelor, s-a constatat că prin ordine de zi pe unitate sunt stabilite atribuțiile de serviciu ale personalului, prin raportare la competențele legale ale fiecărui, repartizarea pe compartimente s-a realizat pe baza analizei și evaluării abilităților și aptitudinilor, a experienței și performanțelor profesionale ale personalului auxiliar de specialitate, capacitatea de adaptare și asimilare a unor sarcini și atribuții, altele decât ale funcției ocupate.

S-a constatat că, în general, președinții de instanță au desemnat prin ordine de zi pe unitate, anual, judecătorii care, potrivit legii, îndeplinesc și alte atribuții decât cele privind activitatea de judecată și au repartizat grefierii pe compartimente.

De asemenea, președinții instanțelor au organizat compartimentele instanței, analizând dimensionarea și alocarea cu personal adecvat a acestora, urmărind în permanență echilibrarea volumului de activitate în funcție de condițiile specifice.

Componența unor compartimente auxiliare ale instanței a suferit schimbări și reconfigurări, fiecare grefier preluând, prin ordin de zi pe unitate, și activitatea altui compartiment al instanței rămas descoperit prin eliberarea funcției, astfel încât, pentru a asigura funcționalitatea acestora a fost necesară în unele situații redistribuirea atribuțiilor pentru personalul auxiliar.

La desemnarea judecătorilor și grefierilor delegați s-a urmărit repartizarea echilibrată a atribuțiilor în raport de volumul de activitate, precum și valorificarea aptitudinilor proprii fiecărui membru al personalului.

De remarcat că, față de numărul redus al judecătorilor care funcționează în cadrul unora dintre instanțe, președintele instanței și vicepreședintele coordonează în mod direct diferite compartimente ale instanței.

Președinții de instanțe, ca regulă, nu au desemnat anual judecătorii care să efectueze anumite acte, dintre cele date în competența Inspecției judiciare a Consiliului Superior al Magistraturii, la solicitarea acesteia; însă, atunci când s-a impus au fost desemnați judecători cu aceste atribuții, fiind situații în care președintele a decis acest lucru prin intermediul Colegiului de conducere.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. I din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Au fost emise fișele de post, ce reprezintă documentele care conțin toate caracteristicile esențiale ale unui post, începând de la denumire, continuând cu obiectivele individuale, sarcinile de serviciu, competențele, responsabilitățile, relațiile cu alte posturi, cerințe specifice de pregătire, aptitudini, capacitați, abilități, deprinderi necesare pentru realizarea obiectivelor postului, acestea reprezentând un instrument de organizare, dar și de evaluare.

Personalul auxiliar de specialitate funcționează în cadrul compartimentelor auxiliare ale instanțelor, potrivit art. 116-118 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având un statut propriu, prevederile respectivei legi aplicându-se și personalului auxiliar de specialitate de la instanțele militare.

Trebuie accentuat că începând cu 1 februarie 2014 s-au reorganizat sarcinile de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate, în sarcina personalului auxiliar de specialitate stabilindu-se atribuții noi reglementate prin Noul Cod de procedură penală, concomitent cu îndeplinirea atribuțiilor avute până la acel moment.

Unele situații particulare sunt date de lipsa unor posturi fie din schemă, fie din statul de funcții.

În statul de funcții al Tribunalului Militar Iași nu este prevăzut de exemplu un post de grefier informatician, iar la Curtea Militară de Apel acest post nu este ocupat, la fel ca și la Cluj. Din punct de vedere tehnic, utilizarea aplicației ECRIS se realizează cu sprijinul asigurat de către un judecător, care exercită și atribuții specifice grefierului informatician.

La Curtea Militară de Apel se constată că în ședințele de judecată participă doar doi grefieri, o persoană desemnată grefier de ședință la 18 completuri de judecată și o altă persoană grefier la 11 completuri, pe câtă vreme alții grefieri nu participă la ședințele de judecată, ci au doar atribuții la Biroul de Informare și de Relații Publice, de tehnoredactare sau de anonimizare a hotărârilor ori de verificare a căsuței de email a instanței (așa cum reiese din fișa postului nr. 4/2015); sau au atribuții preponderent sarcini în domeniul resurselor umane, unele persoane dublând chiar atribuțiile de serviciu.

De asemenea, grefierul delegat la biroul executării penale îndeplinește potrivit fișei postului alte categorii de atribuții, cum ar fi în materia repartizării aleatorii, astfel că sarcinile stabilite în sarcina sa sunt supradimensionate, comparativ cu atribuțiile care revin altor angajați din aceeași categorie profesională și responsabilitățile concrete care le revin, iar sectoarele de activitate în care își

Inspecția Judiciară

exercită atribuțiile sunt complexe și impun alocarea unui interval mare de timp pentru îndeplinirea responsabilităților.

Apreciem astfel că la această instanță sarcinile de serviciu nu sunt stabilite echilibrat, astfel că se impune reanalizarea de către conducere a modului de repartizare a atribuțiilor la nivelul personalului auxiliar de specialitate.

d. organizarea pregătirii și perfecționării profesionale

Potrivit art. 35 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, formarea profesională continuă a judecătorilor și procurorilor constituie garanția independenței și imparțialității în exercitarea funcției.

Responsabilitatea pentru formarea profesională continuă a judecătorilor revine conducătorilor instanțelor în care aceștia își desfășoară activitatea, precum și fiecărui judecător, prin pregătire individuală.

De altfel, în conformitate cu dispozițiile regulamentare art. 5 alin. 2 lit. c din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, judecătorii au obligația să-și perfecționeze continuu pregătirea profesională, conform necesităților de specializare.

Principala modificare legislativă majoră a fost intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură penală la data de 1 februarie 2014, iar judecătorii au participat la seminarii organizate cu privire la dispozițiile Noului Cod penal și ale Noului Cod de procedură penală, fiind astfel pregătiți profesional pentru aplicarea acestor dispoziții.

Atât Institutul Național al Magistraturii, cât și Școala Națională de Grefieri au organizat un amplu program de pregătire profesională, anterior intrării în vigoare a noilor coduri.

În acest scop, judecătorii militari au participat la seminariile desfășurate în baza programului de formare continuă descentralizată organizate semestrial în cadrul Curții Militare de Apel București, precum și la cele organizate la nivel național.

Și la nivelul instanțelor, sunt întocmite de regulă teme de învățământ profesional, care se dezbat trimestrial, fiind întocmite în acest sens procese-verbale. Date fiind dispozițiile regulamentare și practica de la nivelul instanțelor judecătoarești, apreciem că este necesar a se organiza aceste ședințe de învățământ profesional lunar.

*„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Inspecția Judiciară

Formarea profesională a personalului auxiliar de specialitate în cadrul instanței s-a desfășurat trimestrial, prin prezentarea unor teme ce interesează activitatea grefierilor.

De asemenea, instanțele au asigurat prezența grefierilor la seminariile organizate de Școala Națională de Grefieri.

Pregătirea profesională a personalului auxiliar de specialitate se desfășoară periodic sub îndrumarea judecătorului desemnat să răspundă de învățământul profesional. Nu sunt întocmite întotdeauna procese-verbale, cum este spre exemplu la Tribunalul Militar Cluj, astfel că este recomandabil ca aceste discuții să fie formalizate în acte scrise (procese-verbale; minute etc.), chiar dacă instanțele au un număr redus de personal etc.

La Tribunalul Militar Iași, au fost constatate disfuncționalități din punct de vedere formal, în ce privește organizarea activităților de învățământ profesional pentru judecători, concretizate în omisiunea întocmirii referatelor în cadrul întâlnirilor lunare și a referatelor privind temele abordate. Nu poate fi ignorat faptul că, o asemenea disfuncționalitate se poate explica prin aceea că numărul redus de judecători existent în cadrul instanței a permis discutarea punctuală a problemelor de practică și a celor privind anumite probleme de drept, zilnic și punctual, astfel că nu s-a apreciat ca fiind necesară îndeplinire altor formalități. S-a confirmat însă în urma discuțiilor cu judecătorii în mod cert faptul că, în cadrul instanței au fost abordate constant, în mod curent, probleme esențiale legate de aplicarea noilor reglementări în materia dreptului penal și a dreptului procesual penal. Acest fapt se reflectă și în practica judiciară unitară constituită în cadrul instanței pe anumite problematici care au făcut obiectul unor discuții și respectiv al unor puncte de vedere neunitare și la nivel național.

Și la Tribunalul Militar Timișoara, justificarea conducerii instanței pentru neorganizarea activităților de pregătire și perfecționare profesională descentralizată a judecătorilor la nivelul instanței, prin organizarea în mod centralizat a acestora la nivelul Curții Militare de Apel, are o susținere în realitate, având în vedere numărul mic de judecători care își desfășoară activitatea în cadrul instanțelor militare, însă apreciem că desfășurarea unor forme de pregătire și perfecționare profesională a judecătorilor la nivelul fiecărei instanțe și-ar găsi rațiunea față de necesitatea cunoașterii și aprofundării legislației interne și internaționale, în contextul recentelor modificări legislative.

Inspecția Judiciară

Apreciem aşadar că se impune o mai mare rigoare în modul de pregătire profesională, prin organizarea temelor profesionale la nivelul fiecărei instanțe, precum și a unei mari periodicități, conform prevederilor regulamentare.

e. comportamentul și comunicarea cu judecătorii, procurorii, personalul auxiliar, justițiabilii, persoanele implicate în actul de justiție, alte instituții, mass-media

S-a constatat că la nivelul instanțelor a existat în general un climat optim de muncă, o bună comunicare între președinte, vicepreședinte, judecători și personalul auxiliar, precum și între judecătorii delegați și personalul din subordine, relațiile fiind de un anume specific dat de cadrul militar, însă relațiile de serviciu s-au stabilit tot pe bază de respect reciproc și bună-credință.

S-a constatat că, în general, a existat comunicare între conducerile instanțelor și s-a dat curs solicitărilor cu privire la aspecte manageriale de ordin administrativ, chiar dacă, uneori, nu a existat o formalizare scrisă a acestor relații.

Totodată, între conducerea instanței superioare și conducerile instanțelor din circumșcripție au avut loc întâlniri de lucru pe teme de interes comun, în cadrul cărora s-au discutat problemele și identificarea unor soluții pentru remedierea acestora, fie cu ocazia controalelor din teritoriu, fie prin deplasarea judecătorilor la instanța superioară, în diferite ocazii (bilanț, evaluare etc.).

Un segment important de activitate al conducerii instanțelor este dat de asigurarea, în condițiile legii, a colaborării instanțelor cu parchetele de pe lângă acestea, cu organele de poliție, cu organizațiile profesionale ale avocaților, notarilor publici, consilierilor juridici, executorilor judecătoreschi, experților și interprétilor, precum și cu alte instituții și organizații.

Se poate aprecia că, pe perioada vizată, a existat colaborare bună a instanțelor cu unitățile de parchet, cu organizațiile profesionale ale avocaților, cu mass-media, cu justițiabilii și cu organismele societății civile.

Din documentația și evidențele instanței a mai reieșit că raporturile cu Consiliul Superior al Magistraturii s-au desfășurat în foarte bune condiții, prin comunicarea instituțională desfășurată permanent în legătură cu diversele aspecte ale activității instanței sau cu feed-back-ul solicitat în legătură cu aspecte de interes general privind strategiile și politicile publice din justiție.

Conform legii, instanțele militare dispun de poliția militară pusă în serviciul lor de Ministerul Apărării Naționale, în mod gratuit. Necessarul de personal de

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

poliție militară este stabilit prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Justiției și a Ministerului Apărării Naționale. Poliția militară pusă în serviciul instanțelor militare este subordonată președinților acestora.

În urma discuțiilor cu judecătorii care funcționează în cadrul Tribunalului Militar Iași, nu au fost sesizate disfuncționalități în ce privește comunicarea cu conducerea Curții Militare de Apel. S-a subliniat faptul că există o bună comunicare, sub amendamentul lipsei de finalizare a unor solicitări adresate Curții Militare de Apel, cu precădere în ceea ce privește încadrarea de personal auxiliar de specialitate și baza logistică (în principal sediu).

La Curtea Militară de Apel au fost semnalate și identificate anumite împrejurări generatoare de tensiuni și de stări conflictuale, care s-au concretizat și în derularea unor proceduri judiciare ori au fost invocate de către judecătorii instanței, cum ar fi sesizări la Direcția Națională Anticorupție, la Inspecția Judiciară, acțiuni în contencios administrativ ș.a.

Apreciem că este relevant a se prezenta succint (fiind prezentată pe larg și disparat în anexă, deoarece represurile sunt multiple și țin de aspecte de comunicare, incidente procedurale, repartizare a cauzelor, modificări ale actelor organelor de conducere, sesizarea diverselor instituții etc.) natura unei probleme, deoarece considerăm că reprezintă și o sursă a conflictului de la nivelul instanței, chiar dacă disputa se poartă printr-un demers judiciar, conflictul în sine răzbătă în exterior prin modul de formulare a pozițiilor părților implicate.

Astfel, în anul 2014, au fost pronunțate hotărâri de către Colegiu de conducere al Curții Militare de Apel, dintre care una a fost atacată în instanță, respectiv, Hotărârea nr. 8/16 aprilie 2014.

Această cauză formează obiectul dosarului nr. 4881/2/2014 aflat pe rolul Curții de Apel București, Secția contencios administrativ.

Prin hotărârea de colegiu contestată s-a stabilit ca în cazul incidentelor procedurale, precum abținerea, recuzarea, compunerea completelor de judecată, potrivit art. 58 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privitoare la judecarea cauzelor cu inculpați militari activi din corpul generalilor de către președinții de completuri din aceeași categorie de grade, planificarea judecătorilor de permanentă, pentru rezolvarea acestora să fie formată doar din general de brigadă magistrat Manea Gheorghe și general maior Buga Cezarian, care vor intra în compunerea completurilor alternativ indiferent de tipul completurilor.

Inspecția Judiciară

Prin acțiunea înregistrată la 28 iulie 2014 pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamanții Stancu Radu, Udrea Constantin, Dumbravă Aurel, Popescu Petre și Chițu Victor, adică ceilalți cinci judecători din instanță, au solicitat obligarea Ministerului Apărării Naționale să modifice statul de organizare al Curții Militare de Apel București, în sensul ca gradul militar al funcțiilor de judecător să fie de general, precum și anularea Hotărârii nr. 8 din 14.04.2014, adoptată de către Colegiul de conducere al Curții Militare de Apel București.

Așa cum reiese din Ecris, acțiunea formulată de către anumiți judecători ai instanței militare împotriva hotărârii Colegiului a fost respinsă ca nefondată, însă hotărârea din 7 mai 2015 este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în 15 zile de la comunicare, astfel că problema ridicată rămâne în suspensie, urmând să fie tranșată pe cale judiciară de către instanța supremă într-o eventuală cale de atac.

Prin raportare la aceste dispoziții legale, Curtea de Apel București a constatat, printre alte argumente, că părâtul nu a acționat cu exces de putere, stabilirea gradului militar al funcției de judecător intrând în marja de apreciere a autorităților publice cu competențe în domeniul apărării naționale, precum și că incidenta și aplicabilitatea dispozițiilor art. 39 lit. d) din Codul de procedură penală nu poate constitui un temei valabil pentru acordarea gradului de general tuturor judecătorilor din cadrul Curții Militare de Apel București.

Au fost semnalate și alte situații:

Astfel, a fost invocată o situație de către un judecător prin prezentarea unui înscris din care rezultă că trei judecători militari au fost chemați în calitate de martori într-o cauză penală la organele de urmărire penală.

Din analiza conținutului unei hotărâri a Colegiului de conducere reiese că au fost discuții ample pentru desemnarea unei echipe de judecători care să efectueze verificări cu privire la modul de repartizare a unui dosar (nr.493/1/2014), la solicitarea Inspecției Judiciare. Discuțiile au purtat în special asupra modului de votare și de deliberare în organul colegial, în situația participării la ședință și a altor persoane decât membrii Colegiului (a se vedea H. 7/2015 a Colegiului de conducere).

Într-o altă ședință, președintele instanței a solicitat să se dispună înlocuirea sa dintr-un complet de judecată colegial, deoarece susține că are rezerve profesionale serioase față de judecata într-un anume complet și că o anume atitudine îl face să își piardă încrederea în orice fel de relație de bună-credință în

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. I din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

cadrul unui asemenea complet etc.; într-un document separat, judecătorul în cauză formulează o opinie contrară celor menționate etc.

În altă ședință de Colegiu, din 5 ianuarie 2015, prin care s-a stabilit că în acele cauze în care persoanele având grad de general nu au calitatea de inculpat se repartizează aleatoriu la toate completurile de judecată, revenindu-se asupra unei hotărâri de colegiu anterioare, dar într-o altă componentă a Colegiului, un anume judecător a formulat anumite acuzații unor alți judecători că au anume interes în judecarea unui același gen de cauze sau chiar că au un interes personal, că trebuie sesizată Direcția Națională Anticorupție ș.a.

Ce mai trebuie semnalat este faptul că s-a apreciat că sursa conflictului sau „o falie, o situație discriminatorie” între judecători Curții Militare de Apel, adică cei cu grad de general și ceilalți, o reprezintă chestiunea repartizării unor cauze de incidente procedurale cu generali, doar judecătorilor cu gradul de general, cum se statuase prin punctul III al H.18/16 decembrie 2014.

Și anterior au mai fost situații similare. La 5 iulie 2013, la Curtea Militară de Apel au fost înregistrate, sub nr. A969/5.07.2013 și A970/5.07.2013, două cereri formulate de către judecătorii Udrea Constantin și Buga Cezarian, adresate președintelui Curții Militare de Apel, în care se semnala un incident ivit în timpul ședinței de judecată din 19.06.2013 a completului de recurs la care au participat ambii magistrați, sesizări în care cei doi magistrați se acuzau reciproc de fapte neconforme cu statutul de magistrat și de exercitare necorespunzătoare a funcției, invocându-se de către domnul judecător Buga Cezarian dispozițiile art. 99 lit. g, h și k din Legea nr. 303/2004.

Prin adresele de răspuns nr. A1015 și A1016 din 15.07.2013, președintele Curții Militare, printre altele, a comunicat celor doi magistrați că președintele instanței nu poate cerceta, chama la ordine, sănctiona, critica sau influența un judecător în exercitarea atribuțiilor sale de judecată, nici în partea legată de înțelegerea dreptului substanțial, nici în partea legată de înțelegerea și conformarea la dreptul procedural, singura abilitate să se pronunțe în chestiune fiind Inspecția Judiciară ș.a. Apreciem că, în acest caz, constatănd că sesizările formulate aduceau în discuție aspecte de natură disciplinară, conducerea instanței avea obligația să înainteze sesizările Inspecției Judiciare, pentru competență soluționare, deoarece potrivit dispozițiilor legale orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii, inclusiv prin intermediul conducerii instanței.

Inspecția Judiciară

Într-o altă situație, un judecător a formulat cerere de studiu a unui dosar nr. 3/83/2013, la 19.12.2013, cerere respinsă cu motivarea că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.92 alin.2 teza I din Regulament (persoane care justifică un interes legitim) - adresa 1704/19.12.2013.

Au mai fost imputate președintelui Curții din perioada anterioară lui 2015 și alte aspecte, unele mai vechi, din anul 2012, altele ce au legătură cu modul de adresare sau de formulare de apărări în dosare sau într-un referat de informații întocmit într-o cerere de strămutare sau chiar împrejurări legate de modul de emitere a unui aviz la detașarea unui judecător de la o instanță din subordinea Curții, refuzul de a comunica o cerere de recuzare, sau modul de diferit de soluționare a unor cereri de transfer pe posturile de judecători militari.

Aici trebuie precizat că judecătorii instanței mai sunt implicați în proceduri judiciare ori administrative, care pot crea imaginea unei dispute, însă acestea provin din efectuarea unor demersuri legale și de exercitarea dreptului de acces la justiție.

Astfel, prin Hotărârea nr.1016/14.12.2011 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, începând cu 1 ianuarie 2012, a fost numit pe o perioadă de 3 ani, în funcția de președinte al Curții Militare de Apel, domnul colonel, în prezent general de brigadă, magistrat Manea Gheorghe.

La 31 decembrie 2014, a încetat de drept, la expirarea termenului legal, mandatul în funcția de președinte al Curții Militare de Apel.

Domnul președinte a participat la concursul pentru numirea în funcție de conducere organizat de către Consiliul Superior al Magistraturii în perioada 12 septembrie - 4 decembrie 2014. La același concurs s-a înscris și domnul locotenent - colonel magistrat Chițu Victor.

În urma susținerii concursului, conform tabelului de clasificare a candidaților, domnul general de brigadă magistrat Manea Gheorghe s-a clasificat pe primul loc, rezultat ce a fost contestat de către celălalt candidat.

Până la soluționarea contestației, nu s-a validat numirea în funcția de președinte a domnului general de brigadă magistrat Manea Gheorghe, în ședința din 11 decembrie 2014 a Secției pentru judecători dispunându-se amânarea discutării propunerii de numire în funcția de președinte al Curții Militare de Apel a domnului judecător Manea Gheorghe.

Mai trebuie precizat că, prin Hotărârea nr. 1358/11 decembrie 2014 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, s-a dispus, printre altele,

Inspecția Judiciară

respingerea solicitării de invalidare parțială a rezultatelor concursului pentru funcția de președinte al Curții Militare de Apel, formulată de către domnul judecător Chițu Victor, precum și respingerea ca inadmisibilă a solicitării domnului judecător de a se lua act de suspendarea efectelor eventualelor hotărâri de respingere a cererii de invalidare parțială și de validare a rezultatelor concursului.

Contestația reprezintă obiectul dosarului nr. 4368/1/2014, care a fost înregistrat la aceeași dată, 11 decembrie 2014, și se află pe rolul Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu un ultim termen (când s-a trimis unui alt complet, imediat următor, pentru soluționarea unei cereri de recuzare) la data de 10 iunie 2015 (când s-a dat termen tot în iunie 2015, fiind respinsă cererea de recuzare). Dosarul se află în curs de soluționare, din fișa Ecris a dosarului constatăndu-se că nu era încă stabilit termen de judecată după soluționarea cererii de recuzare.

În acest context, după 1 ianuarie 2015 – până la control, conducerea Curții Militare de Apel este asigurată de către domnul colonel magistrat Radu Stancu – vicepreședintele instanței, numit prin Hotărârea nr. 1013/13.12.2012 a Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, începând cu 1 ianuarie 2013, pe o perioadă de 3 ani.

Ca o concluzie referitoare la aspectele de comunicare și comportament identificate la nivelul instanței se poate arăta că la Curtea Militară de Apel există o situație de criză, determinată în mare măsură de ineficiența comunicare în cadrul instanței între conducere și judecători și, respectiv, colectivul de judecători și organul colegial de conducere, transpusă la nivelul relațiilor interpersonale și materializată și în multiple cereri și acțiuni în justiție.

De menționat însă că inițierea unui demers la acest moment din perspectiva îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor manageriale la Curtea Militară de Apel pentru președintele instanței al cărui mandat a expirat la 31 decembrie 2014 este lipsită de finalitate.

Sub un alt aspect, s-a mai constatat că între Curtea Militară de Apel și Direcția Instanțelor Militare, ordonatorul terțiar de credite, există opinii diferite cu privire la departajarea competențelor; modul de îndeplinire a activităților, exprimarea unor puncte de vedere diferite între magistrați și Direcție cu referire la probleme curente din activitatea instanței, modul de gestionare a petițiilor vizând magistrații, stabilirea bugetului și calitatea de ordonator de credite, existența

Inspecția Judiciară

personalității juridice a instanței, plata drepturilor salariale aferente statutului de cadre militare și a membrilor familiilor acestora.

f. asigurarea accesului la informațiile de interes public din cadrul instanței și transparența actului de conducere

Prin ordine de serviciu, trecute în ordin de zi pe unitate, au fost desemnați judecători cu atribuții privind activitatea Biroului de informare și relații publice.

În aplicarea prevederilor cuprinse în art. 35 din Normele metodologice de aplicare a Legii 544/2001 privind accesul la informațiile de interes public, Colegiile de conducere ale instanțelor au hotărât înființarea comisiilor care să aibă în atribuții soluționarea reclamațiilor administrative ale persoanelor vizând nerespectarea prevederilor legii speciale.

La nivelul instanțelor este constituită documentația aferentă, cu registrele specifice §.a.m.d.

În urma verificărilor efectuate pe site-urile instanțelor s-a constatat că nu sunt publicate informațiile prevăzute de art. 79 lit. d¹ din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, precum și alte date esențiale pentru completarea portalului.

Astfel, potrivit art. 79 alin. 1 lit. d¹ din Regulament, conducătorul biroului de informare și relații publice are atribuția de a asigura publicarea pe pagina de internet a instanței a următoarelor informații, referitoare la fiecare judecător al instanței: facultatea de drept absolvită, instituția de învățământ superior din care aceasta face parte și anul absolvirii, respectiv, dacă este cazul, instituția de învățământ superior care a eliberat diploma de licență și anul promovării examenului de licență; funcțiile de specialitate juridică ocupate, unitățile la care judecătorul a exercitat aceste funcții și perioadele în care au fost exercitate; concursurile sau examenele de promovare în funcții de execuție sau de numire în funcții de conducere promovate; funcțiile de conducere ocupate și perioadele în care judecătorul a ocupat aceste funcții.

Oricum, această activitate este strâns legată de numirea unui informatician și de desemnarea unei persoane care să administreze site-urile instanțelor.

Totodată, în ce privește publicarea informațiilor prevăzute de art. 5 din Legea nr. 544/2001, s-a constatat că pe paginile de internet ale instanțelor sunt publicate date și informații doar parțial sau nu sunt actualizate.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

Se impune aşadar efectuarea demersurilor în vederea publicării informațiilor prevăzute de art. 79 lit. d¹ din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea nr. 387/22.09.2005 a Consiliului Superior al Magistraturii și actualizarea paginilor de internet ale instanțelor în ce privește celelalte obligații prevăzute de lege.

Lipsa de transparentă la nivelul Curții Militare de Apel a existat până în 2014 și în modul de consemnare a dezbatelor ședințelor de colegiu, care se realiza nu în timpul ședințelor de colegiu, ci ulterior, după dictarea unuia dintre membri, aspect care a fost remediat din anul 2015.

g. modul de efectuare a activității de control

În ce privește activitatea de control, potrivit art. 47 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, persoanele cu atribuții de control trebuie să verifice cel puțin o dată pe lună efectuarea în termen a lucrărilor și calitatea acestora și să consemneze constatările și propunerile în registrul de control, care se păstrează de către președintele instanței.

În urma verificărilor efectuate, s-a constatat că nu există mențiuni în registrul de control pentru perioada de referință, 2013 și 2014, privind efectuarea vreunui control la nivelul Curții de către președintele Curții Militare de Apel.

În unele situații, cum este la Tribunalul Militar București, în exercitarea atribuțiilor specifice de control, s-a constatat o neimplicare a conducerii instanței în efectuarea verificărilor periodice la compartimentele instanței, în cuprinsul registrului de control nefiind consemnată niciun fel de constatare, disfuncționalitate sau măsuri de remediere dispuse de către președintele instanței.

În ce privește modul de coordonare și de control al activității personalului auxiliar de către prim-grefieri, din perspectiva modului de colaborare profesională cu președintele instanței, se poate reține că activitatea de control s-a desfășurat potrivit dispozițiilor art.53 alin. 1 lit. a din Regulament, prin supravegherea și verificarea lucrărilor întocmite de personalul auxiliar de specialitate, iar prin întâlniri cu personalul auxiliar de specialitate s-a realizat remedierea și lămurirea aspectelor care grevau activitatea instanței.

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

IV. Concluzii și propuneri finale

În raport de constatăriile efectuate, expuse în prezentul material, formulăm următoarele

P R O P U N E R I:

- 1. Comunicarea raportului către Curtea Militară de Apel și instanțele arondate pentru dispunerea măsurilor prevăzute de legi și Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, în vederea remedierii deficiențelor constatate, prezентate punctual în cuprinsul Anexelor la raport;**
- 2. Efectuarea unui management corespunzător al resurselor umane la Curtea Militară de Apel, în vederea asigurării unei dimensionări echilibrate a volumului de activitate, iar, la nivelul tuturor instanțelor, analizarea și continuarea demersurilor în scopul reechilibrării schemelor de personal, printr-o evaluare justificată a necesităților, pe baza datelor și informațiilor proprii și a celor care rezultă din prezentul raport și stabilirea de priorități în ce privește angajarea personalului, în special a posturilor de specialiști IT;**
- 3. Efectuarea de demersuri legale către ordonatorul principal de credite în vederea asigurării resurselor financiare pentru urgentarea soluționării problemei sediului Tribunalului Militar Iași, precum și a necesarului cu dotări tehnico-materiale la nivelul instanțelor;**
- 4. Efectuarea demersurilor corespunzătoare, de către conducerea Curții Militare de Apel, în vederea asigurării necesarului de resurse materiale pentru operațiunile specifice activității de arhivare electronică, pentru Curtea Militară de Apel și instanțele arondate;**
- 5. Sesizarea Comisiei nr. 1 – independența și responsabilizarea justiției, eficientizarea activității acesteia și creșterea performanței judiciare; integritatea și transparența sistemului judiciar, din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea reanalizării, din perspectiva noilor dispoziții procesual-penale, a oportunității abrogării art. 58 al. 2 din Legea nr. 304/2004 din organizarea judiciară și sesizarea Ministerului Justiției, în vederea luării măsurilor corespunzătoare;**
- 6. Sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii în vederea analizării oportunității inițierii demersurilor de formare unei comisii interinstituționale, cu Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Justiției, având drept scop**

Inspecția Judiciară

reglementarea explicită a statutului magistratului militar și a activității instanțelor militare, în vederea consolidării independenței magistratului militar;

7. Luarea măsurilor la nivelul Curții Militare de Apel, pentru organizarea și funcționarea activității colegiului de conducere și adunării generale, conform normelor legale și regulamentare;

8. Luarea măsurilor, la nivelul tuturor instanțelor militare, pentru publicarea, pe portalul instanțelor a datelor și informațiilor obligatorii prevăzute de legi, regulamente, norme și instrucțiuni;

9. Inițierea procedurilor pentru organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea posturilor de specialiști IT, iar, pentru perioada de timp până la momentul ocupării efective a posturilor, analizarea posibilității delegării/detașării unor specialiști IT de la alte instanțe;

10. Luarea măsurilor la nivelul Curții Militare de Apel, pentru delimitarea atribuțiilor legale și regulamentare ale judecătorului desemnat la nivelul instanțelor militare, respectiv domnul judecător Cătălin Chiriță, cu atribuții în materia repartizării aleatorii, și grefierilor responsabili în aceeași materie;

11. Sesizarea Comisiei nr. 1 – independența și responsabilizarea justiției, eficientizarea activității acesteia și creșterea performanței judiciare; integritatea și transparenta sistemului judiciar, din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în vederea analizării oportunității modificării legislative cu privire la următoarele probleme:

a. Reglementarea explicită a atribuțiilor judecătorului desemnat cu repartizarea aleatorie a cauzelor, prin Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoarești, de o manieră similară modului de reglementare a atribuțiilor stabilite în sarcina judecătorilor desemnați sau delegați pe diferite sectoare de activitate, prin includerea unei norme de reglementare exprese privind atribuțiile și activitatea acestuia, în Secțiunea V - privind „Judecătorii desemnați sau delegați” din Cap. II al Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătoarești;

b. Reglementarea explicită, într-o normă unitară, a atribuțiilor care revin grefierului desemnat cu repartizarea aleatorie a cauzelor, prin includerea unei norme explicate în Secțiunea a VII-a conținând „Dispoziții privind activitatea compartimentelor auxiliare ale instanțelor judecătoarești”

Inspecția Judiciară

din Capitolul II al Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătoarești;

12. Sesizarea Comisiei nr. 1 – independența și responsabilizarea justiției, eficientizarea activității acesteia și creșterea performanței judiciare; integritatea și transparența sistemului judiciar, din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, pentru reglementarea modului de rezolvare a situațiilor în care există imposibilitatea constituirii completurilor de judecată la Curtea Militară de Apel și se impune, astfel, delegarea judecătorilor de la instanțele inferioare și completarea, după caz, a dispozițiilor Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătoarești;

13. Luarea măsurilor, la nivelul instanțelor, pentru materializarea, în viitor, a actelor decizionale ale conducătorilor instanțelor militare privind exercitarea prerogativelor manageriale în scopul organizării eficiente a instanței și atribuțiile de coordonare și control în hotărâri, decizii sau ordine de serviciu, fără a se limita la acestea, care să fie păstrate în evidențe separate, conform Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătoarești și al celorlalte dispoziții legale privind sistemul judiciar;

14. Luarea măsurilor, la nivelul instanțelor, pentru remedierea deficiențelor constatate în activitatea de repartizare aleatorie a cauzelor, sub următoarele aspecte:

a. Efectuarea periodică de către conducerea administrativă a instanței și judecătorii desemnați a verificărilor privind utilizarea aplicației ECRIS în baza rapoartelor IJrep și a celorlalte rapoarte care pot fi generate, în baza datelor extrase din aplicația informatică;

b. Stabilirea de către conducerile instanțelor a procedurilor unitare de lucru privind operațiunile de repartizare aleatorie a dosarelor la nivelul Curții Militare de Apel;

c. Organizarea unor sesiuni de pregătire și instruire tehnică a personalului pentru utilizarea aplicației informaticice;

15. Asumarea responsabilităților de către președinții instanțelor militare și luarea unor măsuri concrete în scopul realizării unor verificări efective de către persoanele cu atribuții de control, referitoare la modul de respectare a obligațiilor legale și regulamentare de către judecători și personalul auxiliar din cadrul tuturor instanțelor din circumscriptia Curții Militare de Apel;

„Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Inspecția Judiciară

În raport de constatări efectuate, expuse în prezentul material,

P R O P U N E M:

Înaintarea actului de control Secției pentru Judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, pentru:

- a dispune asupra propunerilor și măsurilor care se impun pentru înlăturarea deficiențelor și reducerea riscurilor în cazul vulnerabilităților constatate, conform propunerilor cuprinse în Capitolul IV din prezentul raport de control.
- comunicarea de către conducerea Curții Militare de Apel a modului de remediere a deficiențelor constatate de către Inspecția Judiciară după trecerea unui termen de șase luni de la data aprobării prezentului raport.

I N S P E C T O R I J U D I C I A R I,

Judecător Cătălin Gabriel Bădoi, *G.B.*
Judecător Ioana Nicoleta Constantin, *I.N.C.*
Judecător Floarea Grosu, *F.G.*
Judecător Elisabeta Mocanu, *E.M.*
Judecător Bogdana Alina Orășeanu, *B.O.* p. B. 4.0/c.o./Rtr. *Rtr. B. 4.0/c.e.*
Judecător Petre Roșu, *P.R.*

A V I Z A T,
Inspector-șef,
Judecător inspector RICA VASILIU CRAVELOS,

A V I Z A T,
Director Direcția de Inspecție judiciară pentru judecători,
Judecător inspector OLIMPIA-LOUYSSE RĂDUCU,